

AZ
ERDÉLYI
REFORMATAI
ANYASZENTEGYHÁZ
NÉVKÖNYVE
1866ra.

KILENCZEDIK ÉVFOLYAM.

KOLOZSVÁRTT,

AZ EV. REF. FÖTANODA KÖNYVNYOMDÁJA BETŪIVEL.

MDCCCLXVI.

Rövidítés okáért használt betűk értelmezése.

a. e. = anyaegyház.	l. = lelkész.
l. e. = leányegyház.	s. l. = segéd lelkész.
l. sz. = lelkek száma.	t. = tanító.
t. sz. = tanulók száma.	l. t. = leánytanító.

Az erdélyi egyházakban, kevés kivétellel, az iskolatanítók énekvezetők is.

A károlyfehérvári egyházmegye és ezen egyházmegyébeni egyházak

TÖRTÉNELME.

(Folytatása és vége.)

A Károly-fejérvári egyházmegyére határozólag befolyó események előadását tűzvéni ki iránypontul, nem csuda, hogy munkánk számításunknál nagyobbra dagadott kezünk között, könnyen feladhattunk volna ugyan a dolgon; mert egy néhány ismert vagy ismeretlenebb okmány felszinü közzevése által is elég lett volna téve annak, a mire megbizva voltunk, hanem az idök és korszakok ecsetelése, melyek némelyikében az eszmék is tényezök voltak, a viszonyok ismertetése, mik között a határozó események felmerültek, s végre a tényállás maga, a mely koronként a fennebbieknek az egyházmegye virágzására vagy hanyatlására befolyását tanúsította — mind, mind szíveset kellett hogy nyerjen e lapok terén; egyébre a folytatásban sem terjeszkedünk, még arra sem, hogy egy helytelenül elfogadott vélemény ellenébe irt állításunkat igazoljuk; terünk mindinkább szükül, s ha tágabb lenne is az, nem itt látjuk helyét az igazolásnak.

Első Ferencz boldogító uralkodása alatt a károly-fejérvári egyházmegye szembetünö elömenetelt tett. Noha a tizenkilencedik század első tizedeiben visélt francia háboruk költségeiböl következett állambankrot, az egyházak és iskolák tökéit is, a papirpénzek kétszeri értékeszállításával

kilencztizedrészben károsította, mégis bévallani tartozunk, hogy ezen békeszerető és áldást gyümölcsötető uralkodó alatt a szenvedett anyagi vesztséget csakhamar kiépülték, s már 1820-ik év táján egyházaink úgy mint az 1754-ik évi öszszeírásban anyaegyháznak sorolva vannak, a korigényeknek tökéletesen megfelelték; az 1823-ik éven kezdve pedig egész 1848-ig, mely századnegyed alatt Magyarhonban, sőt Erdélyben is némileg, egy politikai szabadabb élet: a nemzetiség és alkotmányosság felébredésének s jogérzetének élete, nem csupán a régihez makacsúl tapadni, hanem új s jobb lét után epedni, vágyani, tünni lelkesedett, oly virágzó állása volt az egyházmegyének, milyen Bethlen Gábor fejedelem ideje óta egyszer sem.

A fejevári, alvinczi, borbereki, sárdi, magyarigeni, vajasdi, boros-bocsárdi, krakkói, benedeki, maros-szentimrei, tövisi, diódi, vingarédi, zalathnai és abrudbányai anyaegyházak, a hozzájuk tartozó tizenhét leányegyházzal, tizennyolcz iskolával, és négyezeren feljül levő lélek számmal, oly testületet képeztek az anyaszentegyházban, hogy az akár a hivek vallásos buzgóságát, akár azok áldozatkészségét tekintve, versenyt állott bármelyik erdélyi ref. egyházmegyével. Erdélynek ugyan alkotmányfejlése, ipara és kereskedése a kijelzett előhaladás e század negyedében némileg hátrább maradt a magyarhonitól; Erdély csak árnyékát bírta egy alkotmányos kormányzatnak, és bár huszonkét évi szünet után több ízben hivatott egybe országgyűlése, de azoknak egyike sem volt erős korlátolni a kényuralom terjedtségét, sőt maga az országgyűlés csaknem mindenike egy-egy elemét routotta meg az alkotmányos életnek; hanem a mi a vallások jogát, szabadságát és virágzását illeti, e tekintetben Erdély fennebb állott, mint Magyarhon. Erdélyben a róm. kath. és prot. vallások teljes törvényercjü egyenjogusultsága okán, a vegyes házasságok ügyében kiadott, meghasonlást és lelkiismereti habozást támasztó főpapi rendeleteknek sem látszott semmi, még erkölcsi nyomása sem, e felett a szabad és egyenjogú keresztény felekezetek vallá-

sos intézményei, egyházai, iskolái széppé és nagygyá fejlődtek, s fejlett velök a károly-fejérvári ref. egyházmegye is.

Hanem ismét gyászlapokra kénytelen a történelem feljegyezni, hogy ez egyházmegyének virágzó állását az 1848-ban bekövetkezett végzetszerű események szinte rommá tették, legalább azon dűl, mely a magyar nemzet ellen méltatlanul felzudult, elég mérges volt rommá tenni akarni.

A menyinyiben e lapok szükkörébe betér, előadjuk: hogy Erdélyhon főkormányzója, a Leodoldi hitlevél 10-dik pontja szerint neki adott jogánál s hivatalos tiszténél fogva 1848. april. 11-én kelt meghívó levele által Erdély országos rendeit a királyi helybenhagyás reményében május hó 29-ére Kolozsvárra egybehivta. Ez egybehívott országgyűlés megnyitásáig lefolyt hat heti idő alatt, noha nem mulatta el a roszakaratu izgatás a más népfajok között a magyarok és székelyek ellenében gyűlöletet éleszteni, sőt ily czélből gyűlésezések s azokon izgató szónoklatok is tartattak, da mindezek daczára mégis a május 5-kén kelt királyi leirat erején egybeült, és legfelsőbb helyen kinevezett királyi biztos által 29-én megnyitott országgyűlés, 30-kán azon minden népfaj képviselői által egyakarattal kimondott egyértelmű végzést hozta: hogy Erdély Magyarhonnal tövényhozási és igazgatási tekintetben úgy, mint a mohácsi vész előtt létezett, egyesitessék.

Az-igy egyakarattal és egyértelemmel kimondott országos végzés ezen szavakban: Erdély rendei meleg rokonszenvvel üdvözölvén a magyar törvényhozás által a haza egységére nézve alkotott 1848-diki VII-dik törvényczikket: az uniót Erdély és Magyarország között, egész terjedelmében elfogadták, teljes épségben fentartván a monarchiának a pragmatica sanctio által szentesített kapcsait. Következöleg, miként a testvér hazában minden lakosok jogegyenlősége kikiáltatott s érvénybe tétetett: úgy ezen jogegyenlőség e haza minden lakosaira nézve is nemzetiség, nyelv és valláskülönbség nélkül,

örök és változhatatlan törvénnyé tétetett. Minden más létező törvények, melyek evel ellenkeznek, ugyan ezen törvény erejénél fogva eltöröltetnek.“ Még az nap, május 30-án e végre ki-nevezett országgyűlési küldöttek által az Insbruckban levő királyhoz küldetett megerősítés végett, mi junius 10-dikén megtörténvén, oly meghagyással küldetett vissza, hogy a rendek azt kihirdetvén és a szokott módon hitelesítvén, ismét küldjék legfelső királyi szentesítés alá; a rendek a megerősített törvényt közgyűlésökben felolvasták, kihirdeték, az elnök és ítélőmesterek aláírásaival és három nemzet pecsétével hitelesítve junius 19-én alázatos felirat mellétt felterjesztették, és azt ő Felsége V-ik Ferdinánd julius hó 14-én jóváhagyta, királyi levelébe befoglalta, törvények sorába iktatta, szentesítette, felhatalmazván az egyesített két hon királyi helytartóját, hogy a szentesített új törvényt végrehajtsa, és az erdélyi országgyűlés által még netalán alkotandó törvényeket a király nevében szentesitse.

Erdély és Magyarország tehát törvényesen egyesült ismét, s azt lehetett reményleni, hogy a közös alkotmány és szabadság éldelete rövid időn kielégítend minden érdeket, s kiengesztelendi a népfajok féltékeny önzése által éleszteni szándékolt gyűlöletet, és ezt annál inkább lehetett reményleni, minthogy a magyar birodalomnak Pestre ez év julius 2-ára egybehívott országos gyűlésére Erdély népei is mind megválasztották és el is küldötték képviselőiket; és itt a pesti országos végzések által, nemhogy megsértett volna az összes osztrák birodalom kapcsolata, sőt inkább a fejedelem egységére nézve még szorosabban fentartatott, e felett teljes polgári jogegyenlőség határoztatván, eltöröltetett a létezett felsőbbség és alárendeltség, szóval: minden kíváncsolom, minden méltányos érdek kielégítettett; mégis a roszakaratu izgatás miatt el kellett sülyedni az alkotmányos szabadság új, szép épületének, és rommá kellett omlani az egyesített két hon, s ennek jóllétével történtek folytán karöltve járt egyházi szent intézmények virágzásának is.

Erdély is csupán néhány hóig maradhatott békében, mivel Erdélyben is már jókorán megindult a polgári szabadság ellen felköltött visszahatás. Egyik népfaj népelemét, de főleg elavult kiváltságát féltvén, a másik a százados életem át, maradékról maradékra táplált, de soha sem igazolható gyűlölségnek engedvén helyet, sőt ezek néhányja az oláh fejedelemségekből átlengő dákoromán nemzeti szabadságért és királyságért rajongván nemzetörséget rendezett, fegyverzett.

Nem szorítható e lapok szűk soraiba a körülményes leírás; csak annak van itt helye, mit czimlapunk igényel.

Az 1848-ik évi octoberhó 21-én reggeli négy és öt óra között történt Fehérvár megtámadtatása. Mintegy hét-ezernyi oláh a vár és városi piac között levő várterületen több házat felgyújtott, a városi nemzetörség pedig hősies bátorsággal várta a piacon a lándzsák összeverésével, s vadorditással rémülést idézni törekvő megtámadókat, a kiknek sem kívánalmuk, sem felkelésük oka felől nem lehetett tisztára jöni. A megtámadók egy része a nemzetőri százados figyelmeztetése daczára elötult, sőt azok némelyike a nemzetörök fegyvere felé is merészelt kezet nyujtani, melynek védelmében egy lövés történnén, a nemzetörséget az ellenre való tüzeléstől megtartóztatni nem lehetett, mire csak anynyi maradt a piacon a megtámadó táborból, mennyit az nap délután el is temettek; a többi fegyverét, lándzsáját és lobogóját elhányva, bódultan szaladott vissza a vár sánczának fedezete alá. A városi nemzetörséget szeretett övéik, nők, gyermekek, özvegyek örömkönyek közt vették körül, s forró csókjaikkal köszönték meg nekik a hősies védelmet.

Ez idő alatt megviradott, és látva a város minden erőteljes polgára, hogy a bátor ellentállás megőrizheti éltoket, vagyonukat, ellenben a félre való helyekre elbuvt félénkek közül már sokan legyilkoltattak, kiki oly fegyverrel, mely legelőbb kezébe jutott, csatarendbe állott a nemzetörséghez, mit látva az ellen, oly rémülésbe jött, hogy annak parancs-

nokai ígéretek és fenyegetések mellett sem voltak képesek újabb megtámadásra bátorítani.

A bizonytalan jövő hányása-, vetése- s tusakodásában, s inkább fegyverrel kézben mind elveszni, mintsem a megtámadó oláh csapatnak a fegyvert letenni, magát megadni, állott a városi nemzetörség új ellentállásra készen délelőtti kilencz óráig, a mikor a várparancsnokság izenete következésében küldötteket választott, kik a megtámadó ellennel a várhatóság előtt békére lépjenek.

A békepontokat ide jegyezzük:

1) A városi nemzetörség a várparancsnokság által ki-nevezendő katonai bizottságnak átadandja fegyvereit.

2) A polgárság ünnepélyesen felesküszik Ferdinánd ausztriai császár hűségére.

3) A várost a várparancsnokság oltalma alá veszi és fedezetére egy század katonát küld.

4) Az idegen helységből való és táborba szállt oláhok a városból kihuzatnak, de a császár hűségéért fegyverben tartatnak.

A feljegyzett pontok alatti béke megállítva és irásosan hitelesítve lett, de ez által még sem menekedhettek meg a fehérváriak a méltatlan szenvedésektől.

Fehérvár megtámadtatása után a zalathinaiakat érte legelőbb a gyászos pusztulás és leöletés. Fehérvártól nyugot felé, mintegy három órányi távolságra, meredek hegyektől környezve, az Ompoly mellett, fekszik Zalathna városa, csupán oláh falvaktól környeztetve, 1848 előtt gyűlhelye levén a bányászságnak és székhelye a bányatörvényszéknek.

Octoberhó 21-én egy oláh csapat küldöttsége jelent meg, s hirül adván, hogy a város felé egy tábor közeledik, követelte, hogy a fegyverek és löszerek adassanak ki. A jobb részt bányatisztekéből álló nemzetörség azt válaszolta: hogy ha bármelyik cs. királyi hatóság felbatalmazása vagy parancsa előmutattatik, készek a fegyvert kezökből letenni, kiadni, egyébként mind a kamarai javakat, mind saját vagyonukat s éltoiket utolsó emberig oltalmazni fogják.

October 22-dike, mind a mellett is, hogy az előtti éjjel a hegyekről körös körül rémletesen csillámlott az oláh tábor örtüze, csendesesen tölt el; de 23-kán egyszerre mindenfelől, minden szekér- és gyalogúton temérdek nép nyomult a hegytetőkről a városba, s míg néhányával a nemzetőrség békealkudozást kezdett, addig a város több helyeken felgyújtatott, mire a megrémült zalathnai lakosság egybe csoportozva menekvésnek indult, jajvészékelve s csaknem kétségbeesve haladt Petrozsánig, a hol több ezer oláh által feltartóztatott.

A nemzetőrség fegyverrel akart magának útat nyitni, de a nők és gyermekek sirása által meggátoltatván, alkuba ereszkedett, minek következtében s főleg az oláh főnökök azon esküjére, hogy bántás nélkül kísérik be Fehérvárra, a fegyvert letette. Azonban alig adták ki kezökből a védelemeszközt, az oláh csoport sokasága egészen körülvette, öszszébb-öszszébb szorította, s leirhatatlan bántalmakkal illette.

Preszákán alól egy törökbúza földön megtelepítették éjjeli szállásra, honnan kevés idő mulva átázva, fázva, fáradtság s étlenség által kimerülve ismét útnak indították, éjjeltájban a férfiakat, nőket és gyermekeket is kimotozták, s tőlök azon utolsó kevés vagyont is, mit ijedtségek között a lángok közül megmentettek s magokkal vittek, elvették; végre a viradó reggelen véget vetettek azon kötelezettségöknek, hogy a zalathnaiakat Fehérvárig kísérgessék. Férfiak, nők és gyermekek százai halva terültek el az országúton, s a vér patakként folyt a kerékvágásban. Az ezer főre számítható szerencsétlenek közül alig negyvenen, s ezek is jobbadán megsebesítve s csaknem fél örülten maradtak életben, s vitettek a metesdi oláh pap közbejárására Fehérvárra; a többi a preszákai út mellett levő Ompoly árka széliben aluszsa szerencsétlenül szenvedett halálát.

Volt a legyilkoltattak között: magyar, német, szász, sőt volt oláh nemzetbeli is; volt nemes, nem nemes, ott

lakó, idegen, bányász, mestérember, lelkész, gyógyszerész, kereskedő, többedén mind olyan, kiknek legkevesebb köze a politikai mozgalommal; nem volt tekintet sem nemzeti-ségre, sem szaküzletre, sem korra, sem nemre.

A vagyon szomjas nép visszament az égő városba, feltörte a császári pénztárakat, arany- és ezüstváltó hivatalokat, s az ott talált 13,000 darab aranyat, 20,000 ezüst húszast és 6000 pfrintnyi bankjegyet elrabolta, leégette a város legnagyobb részét, leégetett négy templomot, három iskolát, s a kir. kincstárnak több nagyszerű gépeit, kohóit és bányaépületeit, Zalathna városát kinéptelenítette, körömmá tette.

A Sárdon lakó magyarok e helységbeli oláhokkal szerződésre léptek, mely szerint a magyarok kötelezték magukat arra, hogy a helységből nem távoznak el, s fegyvereiket átadják; az oláhok arra, hogy az átveendő fegyvereket a fehérvári várba szállítják, a magyarokat pedig minden megtámadtatás ellen védelmezik.

A magyarigenieknek volt egy kis csapat nemzetőrségek, mely a czelnai és igenpataki lakosok s gazdasitztek ide vonulásával, mintegy kétszázra szaporodott; ők a templom kökerítésének s jól szerelt fegyvereiknek oltalmában bizva, sokáig küzdöttek önmagok közt, engedjenek-e az oláhok azon kívánalmának, hogy a fegyvert kezökből kiadják? míg végre a nők kérése, gyermekek sirása s egynehány félénknek tanácsadása gyözwén, kiadták a fegyvert az oláhoknak; azon irásosan adott kötelezésökre, hogy öket védeni fogják, és az átadott fegyvereket, szintügy mint a sárdiak fegyvereit, a fehérvári várba szállítják, honnan mindenki saját fegyverét, a zavar lecsendesültével visszakapandja. Azonban már másnap megbánták tettöket. A fegyverek ugyan két szekérre rakatva, Fehérvár felé indittattak; hanem azok felett mindjárt Sárdon alól, egymásközt is ütlegekre menve, megosztakozott a rakonczáflan nép. Megdöböntö volt ennek hire, mind a sárdi, mind az igeni magyaroknak, látván, hogy a kezökbén levö irásos kötelez-

vénynek nincs semmi biztosítéka; s mielőbb éppen saját fegyvereikkel fognak mindnyájan leölettetni.

Ha a hegyaljai helységekben lakó magyarok a fehérvári fegyverletétel előtt egyesültek volna valahová, könnyen tudtak volna a vész kitörésének elsőbb napjaiban egy biztosabb városig menekülni; de ők az egyesülést nem vélték életszükségnek, a fehérvári fegyverletétel után pedig az oláhság gonddal ügyelt, hogy ne egyesülhessenek, sőt ne is közlekedhessenek.

A krakkói és boros-boocsárdi magyaroktól, minden szerződés és ellenállás nélkül vették el a fegyvereket, jó szerencséje volt, ki előre menekedhetett. Tudnánk említeni néhányat, ki a réten át, útnélküli helyeken, sárban, posványban hasoncsuszva, s sötét éjben szabadulhatott Tövisig s onnan Enyedig.

Benedekben egy szombatnapon, october 21-kén a magyaroktól és zsidóktól minden fegyvert elvettek, s az erőteljes férfiakat Krakkóba vitték. Ugyan e napon fogták be a m-igeni és sárdi magyarokat is.

Az enyedi szép számú és jó védelmi állásban volt nemzetörség értesülvén a hegyaljai magyarok siralmas sorsáról, kísérletet tett, hogy legalább a Krakkóban levő foglyokat megszabadítsa, s ha hősi elhatározások kivételét a sötét idő nem gátolja, valóban sikerült is volna merényök, ds a sötét sűrű köd, s mint állítják, jövetelök elárultatása a jó szándék végrehajtását meggátolta. Az enyediek visszatéréseivel a Krakkóban levő foglyokat, azok kicsinyét és nagygyát megölték, s e napon, octoberhó 28-án 300-at temettek a lovagiskola melletti gödörbe.

A krakkói szomorú esemény után Boros-Boocsárdon 56 magyar esett véréldozatul.

Diódon ugyan ezen napon befogtak 40-t, s mint foglyokat elvitték a Fehérvár melletti táborba, honnan Balázsfalvára indították, hanem közülök oda egy sem érkezett el.

A m-igenieket másnapon, october 29-kén lelőtték vagy agyonvágták. A nőket életben hagyták, mely kegyel-

met sokan annak tulajdonítanak, hogy egy b. Bianchi ezere-redbeli főhadnagy két jó családbóli tisztet nőt éppen a vérengzők kezéből szabadított ki. Csodálatos, hogy e fegyelmetlen népnek ily nagy tisztelete vagy is szolgálai féltelme volt egy katonatiszt egyenruhája iránt. M.-Igenben 220 férfi öletett le. Életben hagyták a ref. lelkészt, s egész családjával Fehérvárra szállították; életbe hagytak továbbá előtanácskozásból egy kerekest, asztalost, kovácsot, csizmadiat, fazakast és szabót. Sárdon ugyan ezen napon 87-et, s ezek közt több nőt és gyermekeket végeztek ki. A maros-szentimrei, gáldtői, kozslárdi, borbándi, gáldi és kisleludi magyaroknak minden előre lett lefegyverzés és befogatás nélkül vetettek véget, mely helységekbeli véráldozatokat öszszesen 40-re számítják.

A borberekiek mindennemű vagyonukat prédának hagyván, átköltöztek Alvinczre, a hol egy kis csapatnyi rendes őrizetre küldött katonai védelem alatt életveszély nem volt, de egyéb insultáltatásoktól e helységbeliek sem voltak mentek.

A vajasdiakat, mint gyakorlott katonákat, mindaddig nem merészelték bántani, megtámadni, míg a krakkói lager némileg szervezve nem lett. October 31-én fogták be a férfiakat, és lelkészökkel, iskolatanítójokkal együtt Krak-kóba vitték, s ott két kínos napon és éjen át étlenül halálra ítélve tartották, míg végre egy határörvonalí derék lovas kapitány közbejárására Fehérváron át N.-Szebenbe szállították, s onnan decemberhó 5-dikén bocsátották haza.

És mindezekkel még nem adtuk elő mind a hegyaljai helységekben lakott magyarság kipusztítását. Ugyan is fen-nebb elmondottuk, hogy Benedekből az erőteljes férfiakat Krak-kóba vitték, és october 28-án leölték; de otthon hagyták a nőket, gyermekeket s néhány öreg férfit, ezen magyar maradványnak sem lett kegyelem: 1849-beu januárhó 11-én az Enyed városából visszajöttek ezeket is kivégezték, kiket 82-re számítanak.

Szándékosan nem jegyeztük fel a keresetten kegyetlen gyilkolások nemét, mi csupán azon megbízatásukat tartot-

tuk szemelött, hogy a leirt helységeken volt ref. egyházak kinéptelenítését, ennek okát, eszközét, a történelem számára feljegyezzük. Nem kerestük az élénk színeket azon események leírásában, melyek a kies és termékeny Hegyalján elterült, s anyagi jólléttel megáldott helységeit Erdély első megyéjének kinéptelenített pusztákká, az azokban létezett díszes ima- és iskolaházakat feldúlt, leégetett körommá, majd minden földes úri lakot, tornyot kormos, hasadt fallal, harangok nélkül, nagyon is szomorú képmintává tették.

Fenmaradt végül azon fájdalmas kénytelenségünk, hogy ugyanezen egyházmegyében egyik virágzásban volt, 40,000 ezüst forint tőkepénzzel gazdag, s egyezeren feljül levő lélekszámmal birt a brudbányai egyházunknak elpusztulását lejegyezzük.

Az abrudbányaiak 1848-ban october 20-án Topánfalváról megindított s Abrudbányán keresztül huzódott oláh tábor főnökétől azon kiegyezkedés mellett, hogy fegyvereket letesznek, 5000 ezüst forint hadi sarcot fizetnek, noha sem ellenők, sem mellettök semmi hadviselés nem volt, s végre az általa újonnan szerkesztendő városi tanácsnak engedelmessé fognak; megnyerték életben maradásokat és a város megkíméltetését. Az 1848/9-diki telet minden közlekedéstől elzárva, ellentől környezetten, éltökért éjjel napal remegve, csaknem mint halálra ítélték töltötték.

Kihuzták, szenvedték a telet, és midőn tavasz felé, előbb csak köszahirként, később bizonyos alakban hozzájok is eljutott, hogy a magyar nemzet hadereje diadalmas, mint üdítő napfényre az újuló természet, megmaradás és jobb élet reményére hangolt lett kedélyök.

Mily öröm lepte meg őket, midőn megtudták, hogy a magyar kormány Drágos belényesi képviselőt, a kibékülés megkísértésére a havasi oláh táborhoz küldötte, csak a tudja képzelné, ki egyetlenegy olyantól, ki a gondviselés csodaszerű útjain megmenekült, azon elkeserítő szenvedése-

ket elbeszélni hallotta, miket a sanyaru télen keresztül, mint halálra ítélték, kiállottak.

Drágos áprilho 25-én találkozott Mihelenben az oláh tábor főnökével, kivel fegyverszünetet kötött. A békepontok tárgyalása közben azonban felmerült, hogy a főnökök a táborbani oláh nép megkérdése nélkül semminemü pacificatoria lépni nincsenek jogosítva; miért hívjanak népgyűlést egybe, mi májushó 5-én Topánfalván meg is tartatott. E népgyűlésen a Drágos beszédére némi hajlandóság mutatkozott a békülésre, s több helység fegyverét le is tette és már 6-án Abrudbányán a magyar lobogó is kitűzetetett. Hanem az egész békekisérletet s annak létesülhetése reményét egyszerre elrontotta, s a békékez hajlókat dühödtségre ingerelte Hatvani magyar parancsnoknak menthetetlen hadjárata. Hatvani ugyan is meg sem várta a Drágos visszatérését, vagy eljárásáról jelentését, május 6-án az Abrudbányán levő oláh tábor a kötött fegyverszünet daczára megtámadta 1500 főből álló magyar csapatjával, a városból kikergette s Buttyán praefektet elfogtatván, megölette.

Az ez által boszura gerjedt oláhok első tette volt a visszatorlás. Nem akarták hinni, hogy Drágos titkon ne vett volna részt a fegyverszünet álnok megszegésében; ezért őt és mindazokat, kik a kibékülést javasolták, kivégezték; és május 8-án megtámadták Hatvani sergét, mely az ellentállásban ugyan hősies vitézséget tanusított, de az újabb és újabb megrohanások által kitárasztatott, megtizedeltetett s kénytelenítettett Brádra visszavonulni. Kivonulása után az oláhok betódultak Abrudbányára, a magyarok házait felgyújtották, s kiket kézrekaphattak megölték.

Hatvani menthetetlen volt a közvélemény előtt; s hogy magát igazolja és főleg vereségét is megboszulja, némi erősítést nyervén, május 16-án újra megtámadta az oláhokat és elfoglalta Abrudbányát; de az oláhok is nagyobb erővel jöttek a hegyekről s Hatvani kis csapatját, elállván Zaránd felől a hátrálási vonalt, élet- és halálharczra kényszerítették. Kiindult 19-én (vasárnap) Abrudbányáról Zalathna felé Hatvani kis sergét s védszárnyai alá vette a mint-

egy kétezer főre tehető menekvőket, azok közt aszszonyokat és gyermekeket, de azon szoros úton, mely Cserbuj nevű falun kevéssel feljül magas hegyek és sziklák közé van zárva, az oláhoktól megtámadtatván, a kétfelöli hegy- és sziklaoldalról mind a menekvők, mind a magyar csapat nagy része lelövetett és kövekkel zúzatott agyon. Hatvani ugyan ez utólszor is menekült; de legalább is kétezer lélek a nyomoru két expeditionak áldozatául esett.

Pusztá és a magyar elemtől kinéptelenített lett Abrudbánya városa; az ott volt három magyar templom, hat iskolaház, az ízlés- és kényelemteljesen épült magyar lakházak, kincstári épületek csaknem mindenike földig lerombolva és égetve lett; a magyar lelkészek, iskolatanítók mind, mind kinos halállal végeztettek ki.

A fehérvári ref. egyházmegyének és ebbeni magyar elemnek ezen haláldöfésül tekinthető sébét fájdalmasabbá tette az, hogy evvel csaknem egy időben érkezett azon hír, hogy a magyar hadak ellen orosz sergek központosítottak Moldovába és Oláhországba, honnan mielőbb Erdélybe törnek. Voltak, kik nem hitték az orosz interventio lehetőségét, s azonban megtörtént augustus közepéig, néhány véres csaták, a magyar kormányférfiak meghasonlása, s belárulás miatt a magyar erő az oroszoknak feltétlenül meghódolt, a fegyvert letette.

A hadjáratok elcsendesültével a kipsztitott s nép-telenített fehérvári egyházmegye egyházainak helyreállításáról egyelőre még csak szó sem lehetett, azok néhányának nem csupán templomai, pap- és iskolaházai voltak leégetve és körömkká ontva, hanem javok, fekvőbirtokok, mint a kirablott méhkas martalékul estek. A ki 1849 utóbbi hónapjaiban szerencsétlen sorsa végzetéből ez egyházmegye egyik vagy másik helységében a még akkor bátorságtalan utazás veszedelmeivel küzdött, bizonyosan könnyes szemekkel tekintett a falvakban, kisebb és nagyobb városokban elégsé s romokba dőlve álló egyházi épületekre, a leölt vagy elűzött birtokosok udvaraira.

A most dicsőségesen uralkodó Felség 1849. júliushó 19-ről kelt kegyelmes leiratában Erdélynek teljhatalmu polgári és katonai kormányzót nevezvén ki, bölcs intézkedést tett ugyan, hogy a pártszakadásból ki nem bontakozott országban a sérelmes fél nemzetiségéért se birói kedvezésnek, se elutasításnak kényjátéka ne legyen, hanem a ki nem téveszti szem elől, hogy az egyházak virágzása, a hívek csendes és békés otthonlakásától és jóllététől feltételeztetik, átértheti, hogy a Hegyalján kipusztított helységek hosszas időig a magyaroktól lakatlanok levén, az azokban levő magyar egyházak sem juthattak egyhamar a felépülés szerencséjére.

1849 végén kezdettek, és ekkor is előbb csak az özvegnők és gyermekek, később néhány férfi is, kik t. i. 1848 veszedelméből csudaszerű úton kimenekültek, felégett, kirablott lakhelyükhez visszaköltözni, de mind csak azok voltak, kik másutt még ily szánandó lakhelyre sem voltak szerencsések találni. Az egyházmegyében csupán két lelkész maradott meg életben, kik most az abrudbányai, zalathnai, majd a hegyaljai visszaköltözőteknek szólották az evangéliom vigasztalását; mire mindeniköknek oly erős szüksége volt; valóban a két lelkésznek terhes missioi eljárás volt részükben.

Magyar-Igenben 1849-diki karácson másodnapon tartott, a hadjáratok lecsilapultá után, legelsőbbben isteni tisztelet és úrvacsoraosztás. Menynyi szenvedésük volt a jobb részt özvegnőkből álló magyar-igénieknek a még mindig gyűlölködő és javaikat szemtelenül eltulajdonítani kívánóktól, nem kívántuk felsorolni; de történelmünk lapjairól ki nem maradhat, hogy még a vallásos intézményekre is merészek voltak jogtalan kezét emelni. A fehérvári egyházmegyei eljáráságnak keserű tudomása volt erről, a magyar-igéni özvegnőket éjen és napon át siránkozni látván a felett, hogy őseiktől épített szép templomukat el fogják venni a görög-egyesült hitűek számára, és valóban ezen szándék és akarat meg is volt, sőt ki is hirdettetett a görög-egyesült hitű egyházban, hogy a legközelebb karácson ünnepet ó naptár

szerint a várbeli templomban fogják megülni, nem lévén többé ref. hitű község M.-Igenben, minthogy 1848-ban a ref. hitűek szóbeli ígéretet tettek, hogy a róm. kath. hitvallásra térnek. Mekkora hatása van egy elkeseredett községre a vallás vigasztalásának, látható volt a ref. hit szerint karácson másodnapon tartott isteni tisztelet és úrvacsoraosztás alkalmával, örömkönyekig megindulva vette a vigasztalásnak lelkét, erejét a kicsiny nép, s mindenike letérdelve részesült az úri szent vacsorában; és történt a csudák új jelensége: kettős igyekezet fordítatván templom és papilak helyreállítására, már 1850-ben Husvét első napon saját újonnan választott lelkészével szentelt ünnepet a magyar-igeni község.

Az 1850-ik évi közszentzsinat az egyházmegyei előjárásnak azon tervét, hogy több kinéptelenített, elpusztított egyházak egybevonassanak, s együttes erőn állandósítsák a lelkészskéket, köteles lévén a lelkész, ha iskolatitói alap nincs, a gyermekek tanítását is folytatni, elfogadván s szentesítvén, kilencz lelkészskég gondjára bízott az egyházmegye. A buzgóságban, igyekezetben a lelkészskék részéről nem volt hiány, de az egyházi javak visszakerítésében a legerélyesebb tevékenységet is gátolta az, hogy az egyházak levéltára elpusztulván, csak rendre-rendre későn, s néha ígértételek s ajándékozások által lehetett megtudni, hogy egyik vagy másik bitorlónak kezén egyházi birtok van; másodsor az, hogy oly nagyszerű rázkodás után, az államkormányzat sem jöhetett egyhamar oly állásba, hogy a birtokosság kiittétvén, a birtok kiadása is elrendeltessék; végre nehézség volt az is, hogy az egyházmegyei előjárásnak a szigorú és részrehajlatlan katonai kormány örökődése mellett is egyes hivatalnokok kényuraságával kellett küzdeni, a kik ellen, ha panaszt emelt, ezek viszont az 1848-ki eseményekből forradalmi törekvéseket kezdtek ellene felhozni; ilyszerű vádaknak és az ebből következett kedvetlenségeknek ki lévén téve ezen időben minden magyar ember. De ezen nehézségek nem törték meg az egyházmegyei előjárás erélyét; az egyházi javak hol-

léte kikutatattott, visszaszereztetett, s ezek alapján csakhamar felépült és helyreállított hét templom, öt iskola és kilencz papilak; erősödni kezdett a vallásos élet, és biztos reménynyé vált, hogy a fehérvári ref. egyházmegye s abban a magyar nemzet még sok időkig fog felvirágozásnak örvendeni.

Lehetnek többen, kik hamari felépülését ohajtván ez egyházmegye romokba ontott egyházainak, azok felépülése lassu sikerének okát ott keresik, hol keresni nem éppen méltányos eljárás. A ki tudja, hogy a kormányzat egyenes elvü irányba jóltévéleg, s ugyanaz téveszméken alapulva károsan hat a vallásos intézményekre, bizonyára az 1850-től eddig lefolyt időnek és ennek méhében oly gyakran változott kormányformáknak is juttat azon szerepből, mely befolyt arra, hogy egyházaink elégett hamvaikból nem ébredhettek gyorsan felüdült életre. Ha mi nem mondunk is ítéletet, mily káros volt egyházi életünkre és annak újonnan hajtani kezdett sarjadzását menyynyire elsatnyította azon tiz évi kormányzat, mely a magyar nemzetet jogvesztettnek nyilvánítván, azt törvényétől, ősi alkotmányától és százados intézményeitől megfosztotta, erkölcsével s fogalmával ellenkező igazgatás békóiba lakatolta, nyelvét elnyomta, a közéletből, nevelésből stb. kiszorította, -- ha ismételjük: mi nem is mondunk ítéletet, kimondotta a feletti rosszszalását a legkegyelmesebb felség bélátása 1860. oct. 20-án kiadott legkegyelmesebb manifestumában, tarthatatlannak nyilatkoztatván azon kormányzatot és igazgatást, mely a jogalapot mellözve, tiz éven át nyomott minden hazai szent intézményeket.

Azonban a lefolyt tiz évi kormányzat után is csak az előbbi rendszer maradt meg. A megyei hatóságok helyreállítása, a nyelv használata, s több ily alkotmányos életet mutató lepel alatt ismét csak éppen az volt kitervezve, hogy a magyar szent korona országai tömöregységbe olvasztásának a vegyrokotalanságban levő osztrák tartományokkal, szóval: szép alakban kívánták valósítani azt, mi a korlátlan uráalom alatt nem valósíthatott. És hogy ezen öt év ismét

nem volt felüditő egyházi életünkre, megítélhetni a múltból, mivel a múlt háromszáz éves tanuságot teszen arról, hogy egyházainkban a jóllétel, vallásosság, nevelésügy virágzása karöltve járt a nemzeti alkotmányos élet virágzásával, s megfordítva ennek satnyulása maga után vont a másikkal is elsatnyulását. Öt év alatt több oldalról önámitás és diplomatiai cselszövény által tétetett próba arra, hogy nemzetünket a historiai jog teréről félre sikamítsák, a központosítást Bécsben felállítsák s az által rendületlenné tegyék, hitők szerint az egy és osztatlan osztrák birodalom nagyhatalmi állását; de éppen a próbatevő rendszer által pénzügyi bukás szélére s nem a nagyhatalmi állás megszilárdítására vezetett királyunk szép birodalma. Ekkor maga a dicsőn uralkodó felség átlátván, hogy a sok hobortos experimentatiók a szabad alkotmányélet kifejlesztésére irányzott uralkodói szándék valósítását gátolja, s valamenynyi nép jogát a birodalomban fenyegeti, királyi bölcseségével kimondá 1865. sept. 20-án kelt manifestumában: a neto-
v á b b a t.

Ezen királyi magas és böles elhatározást, mire a történetben kevés példát találunk, felemlítettük, mert abból biztosan kiszámítható a siker, mely a hon jóllétére bizonyára fel fog tenyészni, miből önként következik, hogy minden honi szent intézmények, s így egyházmegyénknek is virágzása, előhaladása el nem maradhat; hanem ennél tovább menni a politikai teren sem feladatunk, sem időnk.

Az 1865-ig évig hozva le egyházmegyénk történelmét, örömmel jegyezzük fel a sok gyászlapok után, hogy ez egyházmegye anynyiszori kipusztittatása, mint a rege Antaeusa anynyiszori földhez sujtatása és újból új erőbeni felkelése által életrevalóságát tanusítván, jelen 1865-ik évben szerencsés lett áldásthozó, felüditő napsugárnak örvendhetni. Egyházainknak s azok lelkészeinek a fejedelmi korból fejedelmi bőkezűséggel ellátott dotatioi a legmagasabb királyi kegyelemnek 1858. sept. 10-ről kelt nyiltparancsa értelmében 1848. július 1-től folyó kamatfelszámítással kárpótoltattak, s elvégre a lelkészi fizetések biztosítottván, biztosított az egyházaknak is fenmaradása.

Az egyházmegye jelenlegi állása a tulajdonképpeni névkönyv rendén olvasható. Tizedjövedelemmel nem birt, s így kárpótlásban sem részesült egyházak: Abrudbánya, Zalathna, Vingárd, Vajasd, Tövis és Diód.

A meddig bizonyos adatok nyomán kikutathattuk, lejegyezzük ez egyházmegye espereseinek neveit, azoknak hivataloskodások és halálok idejét.

Pelsőczi János m.-igeni lelk. 1714. † 1749. 18. jan.

Gajdó Dániel csernátoni, fehérvári lelk. 1749. † 1749. 6. september.

Söveges Bányai István, benedeki lelk. 1749. † 1779. september 7.

Málnási István, fehérvári lelk. 1779. † 1787. junius 9.

Deák János, m.-igeni lelk. 1787. † 1797. novem. 17.

Demeter Dániel, fehérvári lelk. 1798. † 1810. jul. 8.

Fábián László, sárdi lelk. 1810. † 1812.

Sánta István, krakkói lelk. 1813. † 1817.

Kolozsvári István, alvinczi lelk. 1823. † 1830.

Székely Péter, fehérvári lelk. 1831. † 1843. május 8.

Szász Lajos, m.-igeni lelk. 1843. † 1849. augustus.

Végre egy kutatásaink között kezünkre akadt hiteles jegyzetből lejegyezhetnök ez egyházmegyében 1739-től az 1810-dik évig hivataloskodó lelkészek névsorát is, és bár nem egynek vannak hivataloskodása idejéről s főleg végnapjairól érdekes dolgok feljegyezve, avval mégis, mint csupán egyházmegyénkre nézve történeti nevezetességgel, nem kívánjuk olvasóink figyelmét terhelni; azonban a mit a halhatatlan emlékü Bod Péterről feljegyezve találtunk, közöljük, főleg azért, mivel e jegyzet azon derék férfi halálának idejéről tisztán, pontosan felvilágosít. — A jegyzet szavai:

„*Viro clarissimo ac vere celeberrimo domino Petro Bod de F.-Csernáton, Generalis synodi, ut et tractus albensis-notario disertissimo in eccla m.-igensi sub viginti annorum decursu V. D. ministro indefesso, ibique anno 1769. d. 2-a martii animam sui redemptori inter suspiria devota tradenti, quatuordecem operum in lucem editione in utraque patria,*

imo et in oris exteris vere claro, mihi vero dum viveret genero desideratissimo, successit ex academiis neo redux, clarissimus dominus Johannes Deák.“

A gondviselés végzetéből több ízben terhes idők tűzpróbájának volt kitétetve a fehérvári ref. egyházmegye; de a háromszáz éves történet minden lapja tanúsítja, hogy annak jóllétele mindig karöltve járt a nemzet jóllétével. Mi van a jövődö titkában, azt csupán Isten tudhatja; nekünk szent kötelemünk, hogy a szellemi élet regeneratiojára és a vallásos szent érzelmek felbuzditására a szükségeseket megtenni ne mulassuk el, és teljes hittel, bizalommal tekintsünk a jövőbe; ha az anynyi és anynyiszor felzudult veszély ezen egyházmegyét el nem temethette, bizonyára állani fog az ezután is, és a pokol kapui felette diadalmat nem veendenek.

Károlyfehérvártt, 1865. decemberhó 6-án.

Elekes Károly.

A püspöki levéltár 1849-ben N.-Enyed elpusztulásával elpusztulván: szükségesnek láttam részint néhai t. Kónya Ferencz k.-gálfalvi pap és esperes jegyzeteiből, részint más adatokból és az újabb jegyzőkönyvekből, a névkönyvbe kinyomatni a közzsinat tartásának helyét 1771-től fogva, Nagy szolgálatot tenne reform. anyaszentegyházunknak az, a ki a méltóságos egyházfőtanács levéltárában 1710-től fogva meglevő jegyzőkönyvekből az érdekesebb pontokat kiszedve, kinyomatná. Ugy hiszem, kész lenne anyaszentegyházunk annak fáradságát megjutalmazni.

Püspök déézi Lázár György idejében közzsinatok voltak:

1771-ben Krakkóban, mikor főjegyző volt t. Lisznyói Incze dévai pap.

1772-ben Agyagfalván, 1773. Vécsen, 1774. Kolozsvártt, — ekkor már püspök csernátóni Vajda Péter.

1775-ben Kézdi-Vásárhelytt, 1776. Új-Tordán, 1777. Maros-Vásárhelytt, 1778. Küküllővártt, 1779. Déván, 1780. Déézszen, 1781. Széken, 1782-ben nem volt közzsinat az 1860-iki névkönyvben megirt ok miatt.

1782-ben lett püspök Eperjesi Zsigmond felvinczi pap.

1783-ban Sárdon, 1784. Kolozsvártt, 1785. Nagy-Baczonban, 1786. Sz.-Udvarhelytt, 1787. Gernyeszegen, 1788. Ó-Tordán, 1789. Toroczko-Szentgyörgyön, hol gr. Toroczky a közzsinatot gazdagon megvendégelte.

1790. Erdő.-Sz.-Györgyön, 1791. Küküllővártt, 1792. Kézdi-Vásárhelytt, 1793. Déván. Ebben az évben november 14-én meghal püspök Eperjesi Zsigmond, következőn helyébe Keresztes Máté, ki született N.-Baczonban, tanult a n.-enyedi és kolozsvári főiskolában. Itt a hazában tanu-

lását végezvén, kiment a leydai egyetemre, ott és más egyetemeken 3 évet eltöltvén, visszatért hazájába. Papi hivatalt folytatott Alsó-Rákoson, Zabolán, K.-Vásárhelytt, innen költözött ki Enyedre a püspöki hivatal folytatására, melyet csak kevés ideig folytathatott, mert 68 éves korában 1795-ben meghalt.

1794. Déézszen, 1795. Széken, 1796. Igenbe. Itt püspök lett Abacs János; kinek életrajzáról csak annyit tudomást szerezhettem, hogy volt fogarasi rector, déézi pap, ebből az egyházból lépett a püspöki hivatal folytatására. Az ő püspökségében főjegyzőnek választott Farczádi Gábor az enyedi ehmege esperese.

1797. Kolozsvártt, 1798. K.-Vásárhelytt, 1799. Udvarhelytt, 1800. Gernyeszegen, 1801. Felvinczen. Ettől az évtől kezdve, feljegyzem a közzsinati prédikátorokat is, megjegyezvén azt, hogy az akkori gyakorlat szerint, a Helvéciai vallástétel fejezetei szerint prédikáltak a kinevezett papok, azzal a renddel, a mint a fejezetek következtek Igy:

1801-ben Felvinczen prédikáltott délelőtt Simon Sámuel görgényi esperes, délután Balogh József küküllői jegyző helyett, ki megbetegedett Szendrei Dávid, k.-gálfalvi pap. Az első a helvéciai vallástétel VI-ik, az utolsó a VII-ik fejezete szerint, és a következő években is a mint a fejezetek következtek azon hitcikkekről prédikáltak a kinevezett prédikátorok. Vizsgáló elnök volt Bodola János, N.-Enyeden a theologia tanára.

1802. M.-Vásárhelytt pr. d. e. Csiki János marosi esperes és főjegyző, d. u. Mihályi Mihály déézi pap. Vizsgáló elnökök voltak: Antal János, Tompa János m.-vásárhelyi tanárok.

1803. Radnóthon pr. d. e. Kocsis János enyedi esperes, — d. u. Benedek Sámuel enyedi jegyző. V. e. Tompa János tanár.

1804. Ilyefalván pr. d. e. Soldos Márton hunyadi esperes, d. u. Balogh József küküllői jegyző. V. e. Benkő Zsigmond sz.-udvarhelyi tanár.

1805. Déván pr. d. e. Kovács József, d. u. Borsos János szászvárosi papok. V. e. Bodola János tanár.

1806. Déézszen pr. d. e. id. Incze Sámuel k.-kalotai esperes, d. u. ifj. Incze Sámuel k.-kalotai jegyző, mindketten kolozsvári papok. V. e. Szilágyi Ferencz kolozsvári tanár. Ebben a közzsinatban választatott főjegyzőnek Bodola János, a meghalt főjegyző Csiki János helyébe.

1807. Széken pr. d. e. Kolozsvári Zsigmond hunyadi esperes, d. u. Sófalvi István görgényi jegyző. V. e. Herepei János kolozsvári tanár.

1808. M.-Igenben, pr. d. e. Makkai László marosi esperes, d. u. Incze István görgényi jegyző. V. e. Baló Sámuel szászvárosi tanár.

1809. Kolozsvártt pr. d. e. Ferenczi Ferencz kézdi esperes, d. u. Petri Ádám sepsi jegyző. V. e. Szilágyi Ferencz és Herepei János helybeli tanárok.

1810. Sz.-Ajtán — nem tudom kik prédikáltak.

1811. Etéden pr. d. e. Herczeg István n.-sajói dékán, d. u. Harkányi Miklós enyedi aljegyző. V. e. Benkő Zsigmond udvarhelyi tanár.

1812. V.-Szentiványon pr. d. e. Marusi Mihály gerendi, d. u. Hegedüs Sámuel kolozsvári papok. V. e. Antal János m.-vásárhelyi tanár.

1813. N.-Enyeden pr. d. e. Takács János udvarhelyi esperes, d. u. Mihályi Mihály déézszi jegyző. V. e. Nemegyei János n.-enyedi, Hegedüs Sámuel kolozsvári tanárok.

1814. M.-Vásárhelytt pr. d. e. Székely Márton m.-vásárhelyi, d. u. Fogarasi János makfalvi papok. V. e. Antal János, Tompa János, Köteles Sámuel helybeli tanárok.

1815. K.-Gálfalván pr. d. e. Jancsó Ádám kézdi jegyző, d. u. Viski Pál m.-vásárhelyi pap. V. e. Tompa János tanár. Ebben az évben augusztus 6-án meghal püspök Abacs János, és átveszi a püspöki hivatal folytatását: Zágoni Bodola János, ki született 1754-ben Fel-Dobolyon, tanulását kezdette a k.-vásárhelyi iskolában, folytatta és végezte a n.-enyedi főiskolában, honnan ismerete növelésére kiment a külső országi egyetemekre; innen hazájába visszatérve, 3

évig volt n.-enyedi pap, 28-ig a n.-enyedi főiskolában a theologia tanára, mely idő alatt 9 évig folytatta a főjegyzőséget, és az elbetegesedett püspöket segítette hivatala folytatásában. 1815-től kezdve 21 évig folytatta a püspöki hivatalt, meghalt 1836-ban január 6-án 82 éves korában. Temetési tisztessége megtartatott január 17-én N.-Enyeden, halotti beszédet tartván felette Antal János, már ekkor helyettesített püspök, és Herepei Károly n.-enyedi tanár. Az egyenes lelkű és míg testi és lelki ereje el nem hagyta, apostoli bátorsággal és buzgósággal munkálkodó püspök kikisértetett a temetőbe, előtte elhalt kedves életpárja Deák Terézia és 6 szép reményű, ifjúságokban elhalt gyermekei mellé. Aldott legyen az ő emléke!!! Én róla mint növelő atyámról, kegyelettel fogok örökké emlékezni.

1816. K.-Vásárhelytt pr. d. e. Keresztes István szebeni pap és esperes, s már megválasztatott n.-enyedi tanár. d. u. Gál János széki pap. V. e. Karácsoni Sámuel udvarhelyi tanár. Itt választatott főjegyzőnek Marusi Mihály gerendi pap és az enyedi egyházmegye jegyzője.

1817. A k.-zsinat következett a dévai egyházba, de részint a terméketlen idő, részint a templom kijavitása miatt elmaradott a rendes időről, és összehivatott september 14-ére, de erről a napról is elhalasztatott october 5-ére d. e. Ferencz császár Erdélybeni utazása miatt, itt pr. d. e. Borsos János szászvárosi pap, d. u. Némethi János hunyadi jegyző. V. e. Keresztes István n.-enyedi tanár.

1818. Déézszen, pr. d. e. Fogarasi Sámuel küküllői esperes, d. u. Kis Sámuel küküllői jegyző. V. e. Bereczki Ferencz theologia tanára Kolozsvártt.

Az ezután tartatott k.-zsinatokon eltértek a püspökök attól a gyakorlattól, hogy a k.-zsinati beszédék tárgyának meghatározásában szorosán ragaszkodjanak a helvetiai vallástétel fejezeteihez, hanem valamelyik hitczikk, vagy erkölcsi tárgyról jelöltek ki a Bibliából alapigékét a kinevezett prédikátoroknak.

1819. Széken, pr. d. e. Pállfi Dénes udvarhelyi jegyző; 2. Kor. 13, 12. d. u. Krizbai D. Elek kolozsvári pap, 2. Kor. 5. 18, 19. V. e. Salamon József zilahi tanár.

1820. M.-Igenben pr. d. e. Budai János enyedi aljegyző, Rom. 8. 33, 34. d. u. Dabóczi József gyéresi pap, Eféz. 5. 1—2. V. e. Bodola Károly szászvárosi tanár.

1821. Kolozsvártt pr. d. e. Hegedüs Sámuel, Máté 5. 48. enyedi tanár, d. u. Kis István beresztelki pap, Eféz. 4. 4. V. e. Szilágyi Ferencz helybeli tanár.

1822. Zabolán pr. d. e. Incze Simon erdővidéki esperes, Ján. 4. 24. d. u. Bodor Pál udvarhelyi pap, 1. Thess. 4. 16. V. e. Bodola Sámuel udvarhelyi tanár.

1823. Zilahon pr. d. e. Mihályi Mihály déézszi esperes, Jób. 11. 25. d. u. Kovács Ferencz sz.-szolnoki jegyző, Koloss. 4, 2. V. e. Salamon József tanár.

Ebben az évben csatoltatott Erdélyhez a sz.-szolnoki népes ehmegye.

1824. Sz.-Udvarhelytt pr. d. e. Fülöp Elek fogarasi pap, Rom. 13. 1—5. d. u. Kovásznai G. József szebeni jegyző 2. Timoth. 3. 16—17. V. e. Bodola Sámuel helybeli tanár.

1825. M.-Régenben pr. d. e. Méhes Sámuel kolozsvári tanár, 1. Kor. 16. 13. d. u. Hegedüs Lajos m.-vásárhelyi pap, 1. Kor. 7. 24. V. e. tanár Méhes Sámuel és Molnár Sámuel.

1826. Új-Tordán pr. d. e. Héczei Pál sz.-szolnoki esperes, Ján. 7. 16—18. d. u. Takács András kolozsi pap, Ján. 4. 24. V. e. tanár Tompa János.

1827. M.-Vásárhelytt pr. d. e. Péterfi Károly m.-vásárhelyi tanár, Ján. 3. 20—21. d. u. Szathmári Sámuel széki jegyző, Máté 19. 4—5. V. e. tanár Molnár Sámuel.

1828. Sz.-Bonyhán pr. d. e. Szász Lajos enyedi pap, 1. Timoth. 2. 4. d. u. Péterfi József m.-vásárhelyi pap, Galat. 1. 11—12. V. e. tanár Molnár Sámuel.

1829. Sepsí-Szent-Györgyön pr. d. e. Salamon István hunyadi esperes, Máté 4. 5, d. u. Vályi Pál marosi jegyző, Rom. 11. 36. V. e. Bodola Sámuel udvarhelyi tanár.

1830. Déván pr. d. e. Bodola Károly szászvárosi pap, Ján. 18. 36. d. u. Péterfi József m.-vásárhelyi pap, Jerem. 31. 33. V. e. tanár Tompa János.

Közfőjegyző Marosi Mihály meghalt 1830. apr. 3-án, ez a k.-zsinat választott helyébe főjegyzőt, kijelölve lévén: Hegedüs Sámuel, Méhes Sámuel, Antal János, Tompa János, Köteles Sámuel tanárok. Ezek közül szavazatot nyertek: Hegedüs Sámuel 12, Antal János 12, Méhes Sámuel 7, Tompa János 3. Köteles Sámuel 1. Főjegyző lett Antal János, a püspöktől nékie adott Minerva calculussával, mint a püspök magát kinyilatkoztatta: az életkor tekintetéből adta Antal Jánosnak elnöki szavazatát.

1831. a cholera miatt nem volt k.-zsinat.

1832. Déézszen pr. d. e. Török István széki esperes, Eféz. 4. 13. d. u. Bodola Ferencz kézdi jegyző, a helvetiai vallástétel 30-ik fejezete szerint. V. e. tanár Salamon József.

1833. Széken pr. d. e. Péterfi Albert n.-enyedi tanár, Jób. 39. 36—37. d. u. Szalma György görgényi jegyző, Sir. könyv. 1. 17—18. V. e. Péterfi Albert.

1834. M.-Igenben pr. d. e. Muzsnai József marosi esperes, Máté 16. 15—18. d. u. Incze József orbai jegyző, Filippi 1. 27—28. V. e. Székely Sámuel szászvárosi tanár és Bárdi István püspöki titoknok.

1835. Kolozsvártt, itt elnökölt főjegyző Antal János, pr. d. e. Székely Sámuel, Máté 5, 48. d. u. Kis Ferencz, Ján. 18. 36. mindketten szászvárosi tanárok. V. e. tanár Salamon József.

1836. Meghal ezen év január 6-án püspök Bodola János, és a N.-Baczonban ezen évben tartatott k.-zsinaton következik helyébe Antal János, ki született Tordavármegyében Oláh-Dellon 1767-ben, szegény, de becsületes szülőktől; tanulását kezdette és itt a hazába be is végezte, a m.-vásárhelyi főiskolában, kiutazott a tudományok bővebb forrásához a jénai és göttingai egyetemekbe, melyekben ismeretét növelve, visszatért hazájába. Itt a gondviselés szép pályát nyitott az ő számára, a sáromberki és m.-vásárhelyi egyházakban a papi hivatal folytatására, 1798-ban K.-Vásárhelyen felszenteltetett, 1799. a m.-vásárhelyi iskola mellett a tanári pályára lépett. Itt elsöbben a theológiát, későbbre és egész tanársága alatt a régi nyelveket és törté-

nelmet tanította. 1830-ban az anyaszentegyház főjegyzőjévé választott. 1836-ban az uralkodó felség által a püspöki hivatalban megerősített és ennek folytatására az esküt a n.-baczoni k.-zsinaton letette. 1838-ban nemességgel, 1845-ben királyi tanácsosi ranggal ajándékozta meg ötét az uralkodó felség. Meghalt 1854-ben augusztus 12-én, élte 88-ik évében. Papi, tanári, püspöki hivatala folytatása alatt, mely felszenteltetése évétől számítva 1852-ig, mikor megszűnt hivatalt folytatni, 54 évre terjedett, Jézus szavai szerint ő égő és világoskodó szövétnek vala. Tanári pályáján munkás, feddhetetlen életével, minden embert megbecsülő jellemével kiérdemelte azt, hogy a m.-vásárhelyi főiskola egy háládatos növeltjének örvendjen az ő személyében, mely iskolának vagyoni állására is, nemcsak a maga ajándokával folyt be, hanem azon befolyásos munkásságával is, melyet tanusított a dr. Geese által hagyományozott emberszerető intézetnek születésében, életbe léptetésében. Reformált anyaszentegyházunk pedig azon püspökök közé írta fel az ő nevét, kik apostoli egyszerűséggel, buzgósággal, alázatossággal munkálták annak virágzását. Áldott legyen az ő emléke!!!

A n.-baczoni zsinaton töltetett be a főjegyzői állomás, három kijelölt papi egyén: Méhes Sámuel, Bodola Károly és Bodola Sámuel között a szózatok megszólva, Méhes Sámuel kapott 2, Bodola Károly 15, Bodola Sámuel 26 szavazatot, és mint a k.-zsinaton jelenlevő vizsgáló elnök, a főjegyzői hivatalra fel is eskettetett.

Ezen nevezetes n.-baczoni zsinaton, a délelőtti órán templomot szentelt: püspök Antal János, a délutáni órán prédikált Erődsi Mihály küküllői jegyző. V. e. Bodola Sámuel m.-vásárhelyi, Ercei János sz.-udvarhelyi tanárok.

1837. Zilahon pr. d. e. Csiszár Sámuel k.-kalotai jegyző, 2. Timoth. 1. 10, d. u. Gödri Ferencz sepsi jegyző, Ján. 6. 63. V. e. Salamon József kolozsvári, Hiri Ferencz zilahi tanárok.

1838. Sz.-Udvarhelytt pr. d. e. Szabó Sámuel erdővidéki jegyző, 1. Timoth. 2. 12, d. u. Szentkirályi János

görgényi jegyző, Sidók 13. 4. V. e. Magyarósi József és Incze Dániel helybeli tanárok.

1839. Gernyeszegezen pr. d. e. Szász Ferencz széki jegyző, Sidók 13. 17, d. u. Fábíán Dániel enyedi pap, 1. Timoth. 1. 5. V. e. Török János m.-vásárhelyi tanár.

1840. Ó-Tordán pr. d. e. Pap István k.-vásárhelyi, Máté 6. 9—10. d. u. Verestói Sándor zilahi papok, Máté 6. 16. V. e. Herepei Károly enyedi tanár és Szövérdfi Simon püspöki titoknok.

1841. M.-Vásárhelytt pr. d. e. Herepei Gergely k.-kalotai jegyző, Eféz. 6. 4, d. u. Mihályi Károly déézi pap, Máté 10. 32—33. V. e. Török János helybeli tanár.

1842. K.-Gálfalván pr. d. e. Király Mihály enyedi esperes 2. Timoth. 3. 16. d. u. Horváth Miklós enyedi jegyző, Máté 7. 21. V. e. Török János tanár.

1843. Alcsernáton pr. d. e. Szász Lajos k.-fehérvári ehmegyei jegyző, Rom. 1. 19—20. d. u. Fogarasi István sz.-szolnoki aljegyző, Luk. 12, 47—48. V. e. Fábíán Dániel sz.-udvarhelyi tanár.

1844. Déván pr. d. e. Vég András széki jegyző, Cselek. 10. 34—35. d. u. Somogyi Mihály fogarasi pap, Jakab 4. 17. V. e. Incze Dániel n.-enyedi tanár és Somogyi Mihály.

1845. Déézszen pr. d. e. Bodola Sámuel főjegyző, Mát. 16. 18, d. u. Ferenczi János kézdi jegyző, János 4. 24. V. e. Salamon József kolozsvári tanár.

1846. Széken pr. d. e. Dáné Mózes udvarhelyi jegyző, Sidók 11. 3, d. u. Magyar Ferencz hunyadi jegyző 1. Thess. 5. 21. V. e. Salamon József tanár.

1847. Abrudbányán pr. d. e. Basa Mihály enyedi jegyző, Máté 4. 10, d. u. Vadas József k.-kalotai aljegyző, Mát. 6. 19, 20, 21. V. e. Incze Dániel enyedi tanár.

1848. Kolozsvártt. Ezen zsinaton elnökölt Bodola Sámuel főjegyző, a főjegyzőségre megválasztatott erre a zsinatra Szász Lajos k.-fehérvári esperes; pr. d. e. Herepei Károly vizaknai pap, d. u. Albert János m.-vásárhelyi pap. V. e. Salamon József tanár.

1849-ben nem volt k.-zsinat a forradalom miatt.

1850. M.-Vásárhelytt, hová Enyed elpusztulásával áttette vala a maga lakását a püspök és főjegyző. Ezen a zsinaton, a kormánytól kinevezett biztos volt jelen az ülésekben, pr. d. e. Fogarasi Sámuel küküllői esperes, Filippi 2. 5, d. u. Albert György görgényi jegyző, Rom. 13. 1. V. e. Kis Ferencz sz.-udvarhelyi tanár. Ezen a k.-zsinaton 36 ifju pap szenteltetett fel.

1851. Kolozsvártt october 12-én, elnökölt Bodola Sámuel főjegyző, pr. d. e. a külső-magyarutczai új templomban Herepei Károly vizaknai pap, 1. Péter 2. 5. Ezután Bodola Sámuel templom-szentelő könyörgést mondott és a zsinatot megnyitotta. Ez alkalommal könyörgött Osiszár Sámuel helybeli első pap, Salamon József tanár egy pár új házast összszeeskettet, Herepei Gergely helybeli második pap öt csecsemőt keresztelt, Vadas József helybeli harmadik pap, úrvacsoraosztási agendát mondott és Nagy Péter negyedik pappal az úrvacsorát kiosztották, a ki az úrvacsoraosztás ünnepélyét berekesztette. A délutáni templomozásra idő nem lévén, october 13-án reggel pr. Lukácsfi Lajos sz.-udvarhelyi pap, Máté 5. 9. Felszenteltetett ezen a k.-zsinaton 39 ifju pap. V. e. Salamon József. Főjegyzőnek választatott erre a zsinatra esperes Péterfi József. A m.-vásárhelyi és kolozsvári két zsinaton 75 ifju pappal pótlódott ki, a forradalom által elpusztult papok száma.

1852. Sz.-Udvarhelytt elnökölt Bodola Sámuel, már akkor mint püspök helyettes; pr. d. e. Elekes Károly k.-fehérvári esperes, Rom. 8. 31. d. u. Sipos Pál küküllői jegyző, Rom. 12. 15. V. e. tanár Kis Ferencz. Főjegyzőnek választatott erre a zsinatra esperes Péterfi József

1853. Zágonban, elnököl a püspökhelyettes, főjegyzőnek választatott erre a zsinatra esperes Gödri Ferencz; pr. d. e. esperes Kis Pál, d. u. jegyző Viski Zsigmond. V. e. tanár Kis Ferencz.

1854. Zilahon pr. d. e. Nagy Péter kolozsvári pap, Cselek. 10. 34—35. d. u. Medgyes Lajos déézi pap, Máté 5. 34—37. V. e. Török István, Kerekes Sándor helybeli tanárok. Főjegyzőnek választatott erre a zsinatra esperes

Péterfi József. Ezen a k.-zsinaton vált el a k.-kalotai eház-megyétől a kolozsvári egyház, és engedélyt nyert arra, hogy egy külön esperességet alakítson a válóperek folytatására. Ezen a zilahi k.-zsinaton volt utoljára kormánybiztos közzsinati üléseinken.

Ezen a közzsinaton határozott meg, hogy a püspök lakása tétessék át Kolozsvárra, mely határozat a mélt. Egyházfőtanácstól megerősített, és a folyó évben itt Kolozsvártt egy püspöki lak vásároltatott.

1855. Kolozsvár, mint különvált esperesség fogadta a k.-zsinatot a maga kebelében, mikor pr. d. e. esperes Péterfi József, 2. Timoth 3: 16, d. u. Szász Károly k.-vásárhelyi pap, Cselek. 9-ik fejezete szerint. V. e. Salamon József és Incze Dániel helybeli tanárok. Közfőjegyzőnek választott Fogarasi-Sámuel esperes, erre a zsinatra.

1856. Sz.-Udvarhelytt pr. d. e. Almási Sámuel esperes, Zsoltár 8. 6—7. d. u. Benedek Áron jegyző, Luk. 19. 45—47. V. e. Kis Ferencz helybeli tanár; főjegyzőnek választott erre a zsinatra esperes Elekes Károly.

1857 V.-Szentiványon pr. d. e. esperes Benedek József, Cselek. 16. 31, d. u. Dáné István hunyadi jegyző, Jakab 1. 13—15. V. e. tanár Hegedüs János; főjegyzőnek választott erre a zsinatra esperes Elekes Károly.

1858. N.-Enyeden pr. d. e. Vadas József kolozsvári esperes, 1. Péter 2—5, d. u. Hóri Farkas k.-kalotai aljegyző, Eféz. 5. 33. V. e. tanár Hegedüs János.

Ezen a k.-zsinaton a főjegyzői hivatal állandóan betöltött, és Nagy Péter, Fogarasi Sámuel, tanár Nagy Ferencz, Elekes Károly kijelöltek közül, szavazatok többségével esperes Fogarasi Sámuel főjegyzőnek megválasztott és hivatalába felekkettett.

1859. M.-Vásárhelytt pr. d. e. Basa Mihály esperes, Máté 6. 10, d. u. Incze János n.-enyedi pap, Máté 6. 13. V. e. tanár Molnár János.

1860. Bonyhán pr. d. e. esperes Báthori Dániel, Luk. 14. 16—24, d. u. Karácson Mózes udvarhelyi jegyző, Máté 10. 16. V. e. tanár Molnár János.

1861. Sepsi-Szent-Györgyön pr. d. e. Miklós Miklós enyedi jegyző, Jelenések 3. 15—16, d. u. Baczoni Ádám sz.-udvarhelyi pap, Máté 8. 23—27. V. e. tanár Kis Ferencz.

Eddig az évig Bodola Sámuel, püspökbhelyettes czimmal folytatta hivatalát, mint a kit a magas ministerium 1852-ben ilyen czimmal hivatalában megerősített; de ezen a zsinaton letette a püspöki esküt, mert az uralkodó felség 1861. május 21-ről kelt legfelsőbb határozatával a mltgos Egyházfőtanács ajánlására ötet a püspöki hivatalban megerősítette, és ugyanez alkalommal, különös kegyelméből királyi tanácsosi czimmal is megajándékozta. Ezen czimmal együtt járó esküt letette ezen év september 15-kén a kolozsvári főiskola nagy tantermében, akkori főkormányzó gr. Mikó Imre úr ö excellentiája elnöklete alatt, minden rendű számos gyülekezet jelenlétében.

1862. Déván pr. d. e. Pap István szászvárosi pap, Máté 13. 27, d. u. Görög György orbai jegyző Rom. 12. 11. V. e. tanár Hegedüs János.

1863. Déézszen pr. d. e. esperes Szini János, 1. Kor. 15. 14, d. u. jegyző Elekes György, Máté 5. 6. V. e. Décei Károly és Garda József n.-enyedi tanárok.

1864. A kolozsvári egyház fogadta a k.-zsinatot, hogy annál ünnepélyesebb legyen a Kálvin ünnepe megülvése. A püspök a k.-zsinatot egy alkalmoszerinti imával és beszéddel megnyitván, prédikállott d. e. Nagy Péter helybeli első pap, Cselek. 5. 38—39, d. u. Benkő János jegyző, János 4. 36—37. V. e. enyedi tanár Garda József. Meghalálózván ezen év martius 24-én közfjegyző Fogarasi Sámuel 60 éves korában, az ö helyét a k.-zsinat betöltötte a három kijelölt t. atyafiak közül, Nagy Péter 43 szavazattöbbséggel főjegyzőnek megválasztatott, a más két kijelöltek: Elekes Károly 13, Hegedüs János 1 szavazatot kaptak. Be is eskettetett Nagy Péter új hivatalába.

1865. Széken pr. d. e. esperes Dali István, János 5. 24, d. u. jegyző Nagy Lajos, Máté 7. 19. V. e. tanár Hegedüs János.

Igéretet tettem vala, hogy a püspökök életrajzát ott, a hol az a Bod Péter Smyrnai Polykarpussában megszakadt, folytatni fogom: jól esik, hogy ha hiányosan is ezen ígéretemet teljesíthetem. Püspök Keresztes Mátétól kezdve hiányos a püspökök életrajza, és mondhatni, semmi sincsen kijegyezve, csak a k.-zsinatok tartásának éve és helye; és már életkorom felment engemet ezen hiány kipótlásától, de remélem, állit az Úr Isten elő olyan munkás tagot papi társaságunkból, ki a mltgos Egyházfótanács levéltárában megtalálható zsinati jegyzőkönyvekből ezt a hiányt ki fogja pótolni, és a névkönyvekben a püspökök alatt történt nevezetesebb határozásokat, eseményeket ki fogja adni. Ezzel a jó reménnyel mostan kiadott jegyzéseimet bezárom.

Kolozsvártt, 1866. január 25.

Z. Bodola Sámuel,
ref. püspök.

Az erdélyi
reform. anyaszentegyház
világi és lelkeszi
főhivatalnokai.

Generalis Curatorok:

- B. Kemény Ferencz úr ő excellentiája, a Leopold-rend közép keresztés vitéze, az erdélyi karok és rendek elnöke, és volt erdélyi udvari korlátnok.
- Gr. Mikó Imre úr ő excellentiája, az erdélyi kincstár s közelebb az erdélyi ideiglenes főkormányiszék volt elnöke.
- Mélt. Szacsvai Zsigmond úr nyugalmazott főkormányiszéki tanácsos.
- Gr. Bethlen Gábor úr, erdélyi főkormányiszéki tanácsos, — és a
- Püspök.

Lelkeszi főhivatalnokok:

- Főtiszteletű Z. Bodola Sámuel püspök és királyi tanácsos.
- Közfőjegyző:* n. t. Nagy Péter kolozsvári első pap.
- Közügyigazgató:* esperes Basa Mihály.
- Főegyházi titoknok:* t. Olasz Károly.
- Pénztárnok:* t. Bányai Vitális.
- Ügyvéd:* t. Csulak Dániel.

I. V. Hunyadi és Zarándi egyesült egyházmegye.

Ezen egyházmegyében van 26 anya- és 83 leányegyház.
A lelkek száma özszesen 5668, t. sz. özszesen 551.

Főgondnokok: M. Barcsay László.
Gr. Toldalagi Victor.
Gr. Kun Kocsárd.

Algondnokok: T. Bágya Károly.
T. Bálint Sámuel.
T. Fekete Károly.
T. Balog Sándor.

Esperes: T. Jakab Béniámin, hátszegi lelkész,
hol postaállomás is van.

R. jegyző: T. Baló Béniámin, dévai lelkész.

Közügyigazgató: T. Benkő György, lozsádi lelkész.

Egyházak.

1. *Déva*, l. sz. 450. l. Baló Béniámin, t. sz. 45. tanító
Osváth Mihály.
l. e. M.-Némethi l. sz. 7.
2. *Lozsád*, l. sz. 795. l. Benkő György, t. sz. 62. t.
Szilágyi József. Van itt vasárnapi iskola t. sz. 37.
l. e. Piski, l. sz. 6. Martinesd, l. sz. 4. N.-Toti, l. sz. 7.
K.-Toti hallgatók nélkül.
3. *V.-Hunyad*, l. sz. 123. l. Gáál Sámuel, t. sz. 10. t.
nincsen, tanít a lelkész.
l. e. Telek, l. sz. 6. Kaszabánya, l. sz. 3. Cserna,
Csolnakos és Bujtur hallgatók nélkül.
4. *Rákosd*, l. sz. 494. l. Koncza József, t. sz. 39. t.
Szijj Elek.
l. e. Boos, l. sz. 14. Zalasd, l. sz. 3.

5. *Alpéstes*, l. sz. 350. l. Szász András, t. sz. 16. tanító Jánosi József.
 1. e. Felpestes, l. sz. 8. K.-Almás, l. sz. 6. Cs.-Keresztur, l. sz. 24. N.-Barcsa, l. sz. 10. Kis-Barcsa, l. sz. 10.
6. *Hosdát*, l. sz. 287. l. Sármási Aron, t. sz. 28. t. Bán Lajos.
 1. e. Alsó-Nádasd, l. sz. 15. Zejkfalva, l. sz. 7.
7. *Hátszeg*, l. sz. 71. l. Jakab Bénéiamin, t. sz. 42. t. Papp József.
 1. e. Nálócz, l. sz. 10. N.-Vád, l. sz. 2. Réa, l. sz. 5. Totesd, l. sz. 10. Paklisa, l. sz. 6. Úncsukfalva, l. sz. 1. Szentpéterfalva, l. sz. 2. A.-Farkadin, l. sz. 1. F.-Farkadin, l. sz. 5. Tustya, l. sz. 11. N.-Csula, l. sz. 4. Alsó-Szilvás, l. sz. 3. F.-Szilvás hallgatók nélkül.
8. *N.-Pestény*, l. sz. 93. l. Balog József, t. sz. 12. tanító Farkas János.
 1. e. Demsus, l. sz. 23. Brázova, l. sz. 11. N.-Osztró, l. sz. 6. Várhely, l. sz. 21. Zajkány, l. sz. 8.
9. *N.-Klopotiva*, l. sz. 48. l. nincsen, beszél a n.-pestényi lelkész.
 1. e. Malomviz, l. sz. 14. Kernyesd, l. sz. 5.
10. *O.-Boldogfalva*, l. sz. 28. l. Fábri József, t. nincs, az iskola beleolvadt a hátszegi iskolába.
11. *Fejérviz*, l. sz. 20. l. nincsen, beszél az o.-boldogfalvi lelkész.
 1. e. Macsesd, l. sz. 11. Bajesd, l. sz. 1. Rušor, l. sz. 2. F.-Szálláspataka, l. sz. 12. itt iskola is van, t. sz. 24. t. Tankó Ferencz. Csopea, l. sz. 1.
12. *Borbátviz*, l. sz. 70. l. nincs, beszél az o.-boldogfalvi lelkész, t. sz. 12. t. Bököcs Ádám.
 1. e. Puj, l. sz. 38. Galacz, l. sz. 8. Serél, l. sz. 15. Báár, l. sz. 9. Ponor, l. sz. 1. Mező-Livádia, l. sz. 2. Petrosz, l. sz. 1. Vulkán, l. sz. 3.
13. *O.-Brettye*, l. sz. 19. l. nincs, t. nincs.
 1. e. Magyar-Brettye, l. sz. 9. Rus, l. sz. 6. Baczalár, l. sz. 6.

14. *Kitid*, l. sz. 53. l. Kovács László, t. nincs.
l. e. Sz.-György-Válya, l. sz. 14. Sz.-György hallgatók nélkül.
15. *Bácsi*, l. sz. 206. l. Varga Károly, t. sz. 17. tanító Horváth Ferencz.
l. e. Batiz, l. sz. 6.
16. *Tordos*, l. sz. 152. l. Nagy Tamás, t. sz. 11. tanító Vénn Mihály.
17. *Algyógy*, l. sz. 63. l. nincs, t. sz. 20. t. Réthi János.
l. e. Gyalmár, l. sz. 3. Benczecz, l. sz. 18. Bokaj, l. sz. 17.
18. *N.-Rápolt*, l. sz. 203. l. Péter Albert, t. sz. 24. t. Radó Mózes.
l. e. Arany, l. sz. 35. Dédács, l. sz. 2. Bábólna, l. sz. 3. Gyertyános, l. sz. 2. Folt hallgatók nélkül.
19. *Kéménd*, l. sz. 52. l. Sándor József, t. sz. 4. kiket a lelkész tanít.
20. *Haró*, l. sz. 240. l. Varró Márton, t. sz. 24. tanító Horváth Károly.
l. e. Berekszó, l. sz. 28.
21. *M.-Solymos*, l. sz. 41. l. Bogdán Mózes, t. sz. 4. kiket a lelkész tanít.
l. e. Kecskedága, l. sz. 10. Szuliget, l. sz. 2.
22. *M.-Illye*, l. sz. 54. l. Szabó Mózes.
l. e. Maros-Brettje, l. sz. 4. Branyicska, l. sz. 5. Lesnyek, l. sz. 1. Lapusnyak, l. sz. 8. Dobra, l. sz. 2. Abúcsa, l. sz. 10. Guraszáda, l. sz. 5. Zám, l. sz. 1.
23. *Bráád*, l. sz. 140. l. Zakariás Dániel, t. sz. 54. t. Vilmos Sándor, ki egyszersmind orgonista és énekvezető.
l. e. Ribicze, l. sz. 4.
24. *Körösbánya*, l. sz. 162. l. Szegedi Miklós, t. sz. 18. kiket a lelkész tanít, énekvezető Biró Dániel.
l. e. Lunka, l. sz. 6. Vácza, l. sz. 8. N.-Halmagy, l. sz. 34. K.-Halmagy, l. sz. 2. Tomesd, l. sz. 1. Csuca, l. sz. 2.

25. *Kriscsor*, l. sz. 47. l. nincs, gyermekek, kik iskolába járhatnának vannak 11-en, ezek közül jár távolabbi iskolába 3.
16. *Szászváros*, közvetlen püspöki felügyelet alatt van, l. sz. 780. l. Papp István és Dáné István, fiu tanulók száma 53. leány tanulók száma 32. özszesen 85. Fiu t. Vitályos József, l. t. és énekvezető Borsos József.

II. K.-Fejérvári egyházmegye.

Ezen egyházmegyében 11 anya- és 14 leányegyház van, lelkek száma özszesen 3264. t. sz. 300.

Főgondnok: ifj. b. Kemény István.

Esperes: Elekes Károly, k.-fejérvári lelkész.

Jegyző: Elekes György, m.-igeni lelkész.

Közügyigazgató: Takács József, vingárdi lelkész.

Egyházak.

1. *Károlyfélérvár*, l. sz. 800. l. Elekes Károly, t. sz. 80. fiu t. Rácz Péter, l. t. Balog Ferencz.
l. e. Marospart, l. sz. 18. Sárd, l. sz. 32. Borbánd, l. sz. 10.
2. *Abvincz*, l. sz. 276. t. sz. 30. t. Jakab Sándor.
l. e. Csóra, l. sz. 20.
3. *Borberek*, l. sz. 106. l. Tankó József, t. sz. 10. a lelkész tanit.
4. *Magyar-Igen*, l. sz. 324. l. Elekes György, t. sz. 26. t. Török Ferencz.
l. e. Boros-Bocsárd, l. sz. 3. Czelná, l. sz. 25.
5. *Krakkó*, l. sz. 40. l. Bodor Lőrincz; t. sz. 2. a lelkész tanit.
l. e. Alsó-Gáld, l. sz. 17.

6. *Benedek*, l. sz. 20. l. Farkas András, t. sz. 2. a lelkész tanit.
7. *Vajasad*, l. sz. 386. l. Tókos Sándor, t. sz. 40. tanító Molnár Lajos.
l. e. Maros-Szent-Imre, l. sz. 16.
8. *Tövis*, l. sz. 330. l. Gruzda Domokos, t. sz. 24. t. Székely László.
l. e. Diód, l. sz. 57.
9. *Zalathna*, l. sz. 298. l. Hadnagy Péter, t. sz. 29. a lelkész tanit.
10. *Abrudbánya*, l. sz. 360. l. Basa István, t. sz. 34. t. Csekme József.
l. e. Verespatak, l. sz. 34.
11. *Vingárd*, l. sz. 72. l. Takács József, t. sz. 23. t. Péter József.
l. e. Berve, l. sz. 8. Henningfalva, l. sz. 4. Drassó, l. sz. 3. Gorbó, l. sz. 5.

III. N.-Enyedi egyházmegye.

Ezen egyházmegyében 32 anya- és 43 leányegyház van, lelkek száma 20,773, t. sz. 1797.

Főgondnokok: Mélt. id. Ugron István.
Mélt. ifj. b. Kemény István.
Mélt. Tisza László.

Algondnokok: Mélt. Szilágyi Pál.
T. Gálfi István.
Mélt. ifj. Toroczkai Miklós.
Mélt. b. Kemény Géjza.

Esperes: T. Basa Mihály, harasztosi lelkész, kihez legközelebbi posta Felvincz.

Jegyző: T. Miklós Miklós, ó-tordai lelkész.
Közügyigazgató: T. Hegedüs Lajos, gerendi lelkész.

Egyházak.

1. *Kercsed*, l. sz. 680. l. Musnai Pál, t. sz. 56. tanító Horváth Sámuel.
2. *Bágyon*, l. sz. 187. l. Darkó József, t. sz. 13. tanító Bányai József.
l. e. Aranyos-Rákos, l. sz. 24. Kövend, l. sz. 7. Várfalva, l. sz. 16.
3. *Sz.-Mihályfalva*, l. sz. 472. l. id. Sándor János, t. sz. 34. t. Szabó Ádám.
l. e. Mészkö, l. sz. 2. Sinfalva, l. sz. 5.
4. *Ar.-Polyán*, l. sz. 467. l. Salamon István, t. sz. 40. t. Mátyás Mihály.
5. *Sz.-Kocsárd*, l. sz. 725. l. Sükösd Ferencz, t. sz. 67. t. Keresztes Lajos.
l. e. Vajdaszeg, l. sz. 5.
6. *Sz.-Földvár*, l. sz. 66. l. Orbán Mihály, t. sz. 7.
7. *Felvincz*, l. sz. 1000. l. Tóth Mózes, t. sz. 104. fiu t. Kónya Balázs, leány t. Makkai Márton.
l. e. Veresmart, l. sz. 21. Cseszve, l. sz. 31. Miklóslaka, l. sz. 1.
8. *Harasztos*, l. sz. 900. l. Basa Mihály, t. sz. 77. tanító Székely Elek.
9. *Új-Torda*, l. sz. 1918. l. Kálai Sándor, nyug. l. Szabó Ferencz, t. sz. 172. fiu t. Csákány Károly, leánytanító Fekete János.
10. *Ó-Torda*, l. sz. 2390. l. Miklós Miklós, s. l. és tanító Dósa József, fiutanító Molnár Márton, leánytanító Mezei András, és özv. Pap Jánosné, t. sz. 215.
l. e. Szind, l. sz. 4.
11. *Túr*, l. sz. 210. l. Kocsis Dénes, t. sz. 14. t. a lelk. l. e. Komjászeg, l. sz. 1. Bányabükk, l. sz. 7. Mikes l. sz. 4.
12. *M.-N.-Csán*, l. sz. 145. l. Székely Ferencz, t. sz. 15. tanít a lelkész.
l. e. Felső-Detrehem, l. sz. 25. Alsó-Detrehem, l. sz. 25. M.-Kook, l. sz. 30.

13. *Ar.-Gyéres*, l. sz. 560. l. Zatureczki Károly, t. sz. 50. t. Vincze István.
l. e. Ar.-Gy.-Sz.-Király, l. sz. 31.
14. *Egerbegy*, l. sz. 1315. l. Barabás József, t. sz. 124. fiut. Székely Dániel és Ménasági Ferencz, leányt. Szabó Pál.
15. *G.-Keresztúr*, l. sz. 426. l. Gergelyfi György, t. sz. 42. t. Kölönte Lajos.
l. e. Kecze, l. sz. 7.
16. *Gerend*, l. sz. 668. l. Hegedűs Lajos, t. sz. 44. tanító nincs.
l. e. Soos-Sz.-Márton, l. sz. 3. Hadrév, l. sz. 62. Ar.-Lóna, l. sz. 8.
17. *M.-Décse*, l. sz. 325. l. Vásárhelyi Mihály, t. sz. 38. t. Bányai Mózes.
l. e. Inakfalva, l. sz. 5.
18. *Miriszló*, l. sz. 402. l. ifj. Sándor János, t. sz. 45. t. Fodor István.
l. e. Oláh-Lapád, l. sz. 60.
19. *Fel-Enyed*, l. sz. 295. l. Sándor József, t. sz. 27. t. Mihályi Károly.
l. e. Toroczkó-Sz.-György, l. sz. 112. t. sz. 15. t. András Ferencz, Toroczkó, l. sz. 11.
20. *M.-Kapud*, l. sz. 154. l. Bekő Mózes, t. sz. 13. tanít a lelkész.
21. *Lőrinczrév*, l. sz. 208. l. Benedek Dénes, t. sz. 24. t. nincs.
l. e. Báld, l. sz. 30. Megykerék, l. sz. 3. Orbó, l. sz. 10.
22. *Szász-Ujfalu*, l. sz. 160. l. Benedek Keresztély, t. sz. 9. t. Benedek Ferencz.
l. e. M.-Szent-Király, l. sz. 170. t. sz. 40. Tompaháza, l. sz. 12.
23. *Csombord*, l. sz. 217. l. Téglás István, t. sz. 25. t. Molnár Ferencz.
l. e. M.-Bagó, l. sz. 30.
24. *Gombás*, l. sz. 190. l. Bartha Tamás, t. sz. 18. t. Bartha Demeter.
l. e. Apahida, l. sz. 5.

25. *M.-Ujvár*, l. sz. 750. l. Sebestyén Áron, t. sz. 57.
t. Pethő Antal
l. e. Csongva, l. sz. 22. O.-Szilyás, l. sz. 8. Felső-
Ujvár, l. sz. 20.
26. *N.-Lak*, l. sz. 290. l. Lakatos István, t. sz. 26.
t. Orbán István.
l. e. Káptalan, l. sz. 16. Ispánlaka, l. sz. 10.
27. *Csúcs*, l. sz. 130. l. Vajna Áron, t. sz. 19. tanít a
lelkész.
l. e. M.-Koppánd, l. sz. 124. t. sz. 11. t. nincs, M.-
Gezse, l. sz. 78.
28. *Csekelaka*, l. sz. 424. l. Bartha Elek, t. sz. 30. t.
Balog Károly.
29. *Istvánháza*, l. sz. 422. l. Nagy Domokos, t. sz. 40.
t. Lovász András.
l. e. Czintos, l. sz. 37. O.-Péterlaka, l. sz. 3. Szent-
Jakab, l. sz. 3.
30. *M.-Bükkös*, l. sz. 612. l. Moréh Károly, t. sz. 50.
t. Molnár Sámuel.
l. e. Lándor, l. sz. 12.
31. *Ozd*, l. sz. 625. l. Szigethi István, t. sz. 50. ta-
nító Benedek Tivadar.
32. *Nagy-Enyed*, közvetlen püspöki felügyelet alatt van, l.
sz. 2340. l. Incze János, t. sz. a leányiskolában
100. l. t. Málnási József. Figyermekek a főis-
kolában tanulnak, mintegy 100.

IV. Kolozsvári egyházmegye.

Főgondnokok: Főt. és mélt. Z. Bodola Sámuel püspök
és kir. tanácsos.

Mélt. Incze Mihály, főkorm. nyug. titkár.

Algondnokok: Nagy Péter, első pap.

Kele Izrael, gazda-gondnok.

Egyházak.

1. *Kolozsvár*, l. sz. 8100. lelkészek: Nagy Péter, Vadas József esperes; Szász Gergely, Szász Domokos; segéd lelk. Szentkirályi Sándor.

Énekvezetők: Szász Lajos, a belvárosi templomban.
Toth Tamás, a külvárosi templomban.

I s k o l á k:

- a) **A belvárosi leányiskola:** Főtanítónő, Dömötör Teréz k. a.; német nyelvtanító: tiszt. Mádaí János; segédtanító: Szász Lajos; női munka tanító: özvegy Zilahi Lászlóné. Tanulók sz. 62. Iskola-felügyelő: Nagy Péter.
- b) **A külvárosi leányiskola.** Tanító: Toth Tamás; női munka tanító: Toth Tamásné szül. Fechner Amália. T. száma: 55. Iskola-felügyelő: Szász Gergely.
- c) **A nemes nő-egylet által alapított külmagyarutczai népiskola.** Főtanító: Szentgyörgyi Lajos; segédtanító: Mátyás György; női munka tanító: Szentgyörgyi Lajosné. Tanulók száma: 132 fiu, 69 leány; összesen 201. Iskola-felügyelő: Szász Domokos.
- d) **A hidelvi népiskola.** Főtanító: Mike János; segédtanító: Benedek József; női munka tanítók: Mike Jánosné szül. Udvari Zsuzsa és Benedek Józsefné. Tanulók száma: 104 fiu, 81 leány; összesen 185 gyermek. Iskola-felügyelő: t. Szabó Károly úr.
2. *Szamosfalva*, l. sz. 156. l. Kertész Elek.

V. Kolozs-Kalotai egyházmegye.

Ezen egyházmegyében 40 anya- és 18 leányegyház van, lelkek száma összesen 22,849. t. sz. 2180.

Főgondnokok: Mlgs. gr. Csáki György.

Mlgs. Lészai Ferencz.

Nyug. Esperes. Ujvári Cz. György.

H. Esperes: Szakács István, sz.-lónai lelkész,
kihez legközelebbi posta Gyalu.

H. Főjegyző: Hory Farkas, gy.-monostori lelk.

Közügyigazgató: Gillyén János, körösfői lelkész.

Aljegyző: Mike Lajos, zsoboki lelkész.

Egyházak.

1. *Györgyfalva*, l. sz. 945. l. Barabás Sámuel, t. sz. 74. t. Fazakas István.
2. *Ajton*, l. sz. 532. l. Nagy István, t. sz. 42. tanító ifj. Fazakas István.
l. e. Röd, l. sz. 35.
3. *Pata*, l. sz. 90. l. Szabó István, t. sz. 12. t. Dani Lőrincz.
l. e. Kara, l. sz. 58.
4. *Kolozs*, l. sz. 645. l. Borsos Sándor, t. sz. 52. tanító Ágoston György.
5. *Fejérd*, l. sz. 312. l. Gurzó Ferencz, t. sz. 35. t. Kerekes Márton.
6. *Kajántó*, l. sz. 241. l. Domján János, t. sz. 36. t. Nyirő József.
7. *B.-O.-Buda*, l. sz. 150. l. nincs, t. sz. 18. t. Tamás Ferencz.
8. *Méra*, l. sz. 845. l. Fekete István, t. sz. 55. tanító Tamás Dániel.

- l. e. Kóród, l. sz. 70. t. sz. 12. t. Bartha Károly.
9. *Szucsák*, l. sz. 460. l. Kónya József, t. sz. 34. tanító Botha József.
l. e. Nádas, l. sz. 45. Bács, l. sz. 5.
10. *Vista*, l. sz. 781. l. Kónya János, t. sz. 75. tanító Tamás Dániel.
l. e. Szentpál, l. sz. 24.
11. *Türe*, l. sz. 445. l. Jonás Elek, t. sz. 32. t. Balázs István.
l. e. Gorbó, l. sz. 25. M.-Sárd, sz. 12.
12. *Daróc* és *Bogártelke*, egyesült egyházak, l. sz. az elsőben 167. az utolsóban 425. l. Biró Sándor, t. sz. az elsőben 25. t. Mátyás Boldizsár, az utolsóban t. sz. 55. t. Kis János.
13. *Mákó*, l. sz. 929. l. Csákány Sámuel, t. sz. 81. t. Lőrincz Ferencz.
14. *Inaktelke*, l. sz. 529. l. Antal György, t. sz. 65. t. Nyirő Sámuel.
15. *Egeres*, l. sz. 127. l. Mátyás György, t. sz. 14. t. Mátyás Miklós.
16. *N.-Petri*, l. sz. 212. l. Sófalvi Miklós, t. sz. 24. t. Ignác Ferencz.
17. *Középlak*, l. sz. 439. l. Józsa Sámuel, t. sz. 48. t. Déézi László.
l. e. Tamásfalva, l. sz. 35. Nyércze, l. sz. 24.
18. *N.-Almás*, l. sz. 524. l. Herczeg Sándor, t. sz. 72. t. Kozma István.
l. e. Bábonny, l. sz. 99. t. sz. 12. t. Dévai Mihály.
19. *K.-Petri*, l. sz. 332. l. Viski Sándor, t. sz. 42. t. Déézi Lőrincz. Varga Pál nyugalmaztatott.
20. *Sztána*, l. sz. 254. l. Vincze Ferencz, t. sz. 20. t. Kolcsár Lajos.
21. *Zsobok*, l. sz. 642. l. Mike Lajos, t. sz. 75. tanító Ignác György.
22. *Farnas*, l. sz. 184. l. Fehér György, t. sz. 14. tanító Jakab György.

23. *Ketesd*, l. sz. 425. l. Almási László, t. sz. 32. tanító Viski Sándor.
l. e. Alsó-Füld, l. sz. 20.
24. *M.-Bikal*, l. sz. 583, l. nincs, t. sz. 54. t. Tulogdi István.
25. *B.-Hunyad*, l. sz. 2140. l. Ignác Károly, t. sz. 250. fut. Kovács Károly, l. t. Kolozsvári Miklós.
26. *Magyarókerke*, l. sz. 240. l. Fazakas András, t. sz. 24. t. Tulogdi Ferencz.
27. *K.-Sz.-Király és Zentelke*, egyesült egyházak, az elsőben l. sz. 525. a másodikban 493. l. Viski Zsigmond, t. sz. 92. t. Csoma Zsigmond.
28. *M.-Valkó*, l. sz. 692. l. Mihály Elek, t. sz. 72. t. Jonás József.
l. e. Incel, l. sz. 12.
29. *M.-Gy.-Monostor*, l. sz. 564. l. Hory Farkas, t. sz. 50. t. Nyilas Miksa.
30. *Damos*, l. sz. 300. l. Szakács Pál, t. sz. 40. tanító Kelemen Ferencz
l. e. Jakótelke, l. sz. 180. t. sz. 30. t. Viski József.
31. *Nyárszó*, l. sz. 293. l. Viski Dániel, t. sz. 25. tanító Antal György.
l. e. Sárvasár, l. sz. 301. t. sz. 25. t. Borbély Miklós.
32. *Körösfe*, l. sz. 756. l. Gillyén János, t. sz. 65. tanító Kálmán István.
33. *Gy.-Vásárhely*, l. sz. 269. l. Agoston György, t. sz. 28. t. Meszta Lajos.
34. *N.-Kapus*, l. sz. 550. l. Benedek Sándor, t. sz. 40. t. nincs.
l. e. K.-Kapus, l. sz. 310. t. sz. 25. t. Tatai Ferencz.
35. *Gyálu*, l. sz. 812. l. Kónya András, t. sz. 86. tanító Szabó Mihály.
36. *Sz.-Lóna*, l. sz. 754. l. Szakács István, t. sz. 65. t. Gurzó István, s. t. Szakács János.
37. *O.-Fenes*, l. sz. 692. l. Sebestyén Ferencz, t. sz. 40. t. Csoma Ferencz.

38. *Szent-László*, l. sz. 920. nyug. l. Ujvári Cz. György,
r. l. Domján Ferencz, t. sz. 60. t. Kovács
István.
39. *M.-Léta*, l. sz. 258. l. Szakács János, t. sz. 38. t.
Vitmájér Leopold.
40. *A.-Jára*, l. sz. 82. l. Balázs István, t. sz. 12. ta-
nít a lelkész.
l. e. Kisbánya, l. sz. 8. Érczpataka, l. sz. 17.

VI. Szilágy-Szolnoki egyházmegye.

Ezen egyházmegyében 69 anya- és 11 leányegyház van,
lelkek száma öszszesen 47,871. tanulók száma 3367.

Főgondnok: B. Bánffy Albert.

Algondnokok: T. Kabos József.

T. Pelei Lajos.

T. Bereczky György.

T. Dombi László.

Esperes: T. Faragó József, kihez legközelebbi
posta Sz.-Somlyó.

Főjegyző: T. Török Ferencz.

Közügyigazgató: T. Fábrián Dániel.

Aljegyző: T. Dombi Lajos.

Egyházak.

1. *Ákos*, l. sz. 959. l. Kelemen Endre, t. sz. 70. ta-
nító Csoma Péter.
2. *Ardó*, l. sz. 421. l. Molnár Ferencz, t. sz. 24. ta-
nító Püspöki József.
3. *Bagos*, l. sz. 926. l. Fazakas József, t. sz. 71. fi-
t. Somogyi Sámuel, l. t. Nagy Lajos.

4. *Balla*, l. sz. 829. l. Faragó József, t. sz. 73. tanító
Bartha Lajos.
5. *Bogdánd*, l. sz. 875. l. Salamon István, t. sz. 49.
t. Séra Ferencz.
6. *Borzás*, l. sz. 338. l. Nagy Zsigmond, t. sz. 23. ta-
nitó Szöcs Károly.
7. *Bősháza*, l. sz. 232. l. Barabás György, t. sz. 9.
t. Adi József.
l. e. Benedekfalva, l. sz. 22.
8. *Bülgezd*, l. sz. 447. l. Szilágyi Márton, t. sz. 33.
t. Nagy Ferencz.
9. *Désháza és Szilágy-Szeg*, egyesült egyházak, l. sz. az
elsőben 684. az utolsóban 201. l. Szabó Lajos,
t. sz. az elsőben 32. t. Balogh Dániel, az utol-
sőban 6. t. Szabó Sámuel.
10. *Diószád*, l. sz. 1209. l. Szász József, t. sz. 70. ta-
nitó Veress József.
l. e. M.-Baksa, l. sz. 34.
11. *Egrespatak*, l. sz. 242. l. Dobai József, t. sz. 13.
t. Dobai György.
12. *Ér-Kávás*, l. sz. 144. l. Meszesi László, t. sz. 6.
tanít a lelkész.
13. *Ér-Körös*, l. sz. 295. l. Fogarasi László, t. sz. 29.
t. Kiss Károly.
14. *Ér-Mindszent*, l. sz. 218. l. Csányi Dániel, t. sz.
25. tanít a lelkész.
l. e. Ér-Girólt, l. sz. 21.
15. *Ér-Szentkirály*, l. sz. 660. l. nincs, t. sz. 54. t. Por-
csalmi Sámuel.
16. *Ér-Szodoró*, l. sz. 236. l. Fazakas Ferencz, t. sz.
30. t. Cseh Izrael.
l. e. Ér-Hatvan, l. sz. 106. t. sz. 7. t. Kiss Károly.
17. *Görcsön*, l. sz. 410. l. nincs, t. sz. 28. t. Márton
András.
18. *Hadad*, l. sz. 600. l. Kondor Endre, t. sz. 65. ta-
nitó Nagy Sándor.

19. *H-Nádasd*, l. sz. 777. l. Vass Sámuel, t. sz. 79. t. Nagy György.
20. *Ilosva*, l. sz. 600. l. Galló József, t. sz. 38. tanító Horváth Mihály.
21. *Ipp*, l. sz. 692. l. Török Ferencz, t. sz. 42. tanító Komán József.
22. *Kémer*, l. sz. 1887. l. Pünkösti Ferencz, t. sz. 134. fi t. László Sámuel, l. t. Csákány József. l. e. Zálnok, l. sz. 53.
23. *Kövesd*, l. sz. 85. l. Szentkirályi Sámuel.
24. *Kusaly*, l. sz. 295. l. Somogyi Endre, t. sz. 8. tanító Barabás Sándor. l. e. Erked, l. sz. 391. t. sz. 6. t. Beksi Ferencz.
25. *Kraszna*, l. sz. 2230. l. nincs, t. sz. 107. fi t. Ködöböcz Károly, l. t. Balog Mihály.
26. *Kr.-Czégény*, l. sz. 106. l. nincs, t. sz. 5. t. Marosi József.
27. *Kr.-Horváthi-Petenye*, l. sz. 352. l. Szilágyi Mihály t. sz. 14. t. Varga Bálint.
28. *Kr.-Mihályfalva*, l. sz. 544. l. Költő László, t. sz. 41. t. Séra János.
29. *Lecsmér*, l. sz. 220. l. Baló József, t. sz. 16. tanító Szabó Bálint.
30. *Lele*, l. sz. 682. l. Barabás János, t. sz. 46. tanító Gidai László.
31. *Lompért*, l. sz. 520. l. Bányai Lajos, t. sz. 45. tanító Rákosi Sándor.
32. *M.-Csaholy*, l. sz. 750. l. Rózsa Károly, t. sz. 65. t. Técsi László.
33. *M.-Keczel*, l. sz. 424. l. Nagy Sándor, t. sz. 42. tanító Antal Ferencz.
34. *M.-Valkó*, l. sz. 124. l. Szöcs György, t. sz. 9. tanít a lelkész.
35. *Menyő*, l. sz. 338. l. Pethő László, t. sz. 16. tanító Vaska János.
36. *Mocsolya*, l. sz. 701. l. Szilágyi Károly, t. sz. 72. t. Szöcs Sámuel.

37. *Monó*, l. sz. 438. l. Nagy Ferencz, t. sz. 49. tanító Kiss József.
l. e. Egerhát, l. sz. 40. t. sz. 4. t. Püspöki Sándor.
38. *Nagy-Doba és Kis-Doba*, egyesült egyházak, l. sz. az elsőben 277. az utolsóban 452. nyug. l. Urházi György, r. l. Botka Károly, t. sz. az elsőben 16. t. nincs, az utolsóban 28. t. Báthori György.
39. *Nagyfalu*, l. sz. 1230. l. Sófalvi Sándor, t. sz. 107. fi t. Tasnádi István, l. t. ifj. Somogyi Károly.
40. *Nagy-Goroszló*, l. sz. 463. l. Técsi József, t. sz. 55. t. Kispál Sámuel.
41. *Nagy-Mon*, l. sz. 189. l. Sebess György, t. sz. 12. t. Finna Antal.
42. *Nagy-Paczal*, l. sz. 658. l. Toth Imre, t. sz. 69. tanító Debreczeni Károly.
43. *Panith*, l. sz. 418. l. Osváth Imre, t. sz. 45. tanító Gál Jonathán.
44. *Péér*, l. sz. 1250. l. Szabó Pál, t. sz. 81. fi t. Lökös Sándor, l. t. Szabó Elek.
45. *Pelekeszi*, l. sz. 650. l. Kiss Pál, t. sz. 73. t. Kiss Lajos.
46. *Perecsen*, l. sz. 940. l. Gáspár János, t. sz. 100. t. Pap György.
47. *Ráton*, l. sz. 320. l. Boér Károly; t. sz. 26. tanító Kovács Miklós.
48. *Récse*, l. sz. 247. l. Porcsalmi László, t. sz. 21. t. Tasnádi István.
49. *Sámsond*, l. sz. 827. l. Dombi Lajos, t. sz. 43. tanító Éder István.
50. *Sarmaság*, l. sz. 1048. l. Elek Károly, t. sz. 78. t. Vaska Mihály.
51. *S.-Ujlak*, l. sz. 507. l. Fazakas Mihály, t. sz. 56. t. Gál Elek.
52. *Sülelmed*, l. sz. 40. l. Keményfy Márton.
l. e. Czikó, l. sz. 96. t. sz. 13. t. Balogh Ferencz.
53. *Sz.-Udvarhely*, l. sz. 105. l. Farnas Bénéámin.

54. *Szakácsi*, l. sz. 918. l. Benedek Pál, t. sz. 54. tanító
Aracs András.
55. *Széér*, l. sz. 595. l. Farkas Antal, t. sz. 20. tanító
Gál Károly.
56. *Szilágy-Cseh*, l. sz. 1707. l. Fábián Dániel, t. sz.
129. fi t. Bányai Elek, l. t. Krasznai Sámuel.
57. *Szilágyfő-Keresztur*, l. sz. 393. l. Palánki Károly,
t. sz. 20. t. Bányai Félix.
l. e. Nyirsid, l. sz. 63.
58. *Szilágy-Somlyó*, l. sz. 1439. l. Nagy László, t. sz.
80. fi t. Bakcsi Sándor, s. t. Kovács Sán-
dor, l. t. Péntek József.
59. *Szilágy-Sz.-Király*, l. sz. 213. l. nincs, t. sz. 20. tanít
a lelkész.
l. e. Debren, l. sz. 10.
60. *Szödemeter*, l. sz. 103. l. Kacsó Lajos, t. sz. 12.
tanító ifj. Kacsó Lajos.
61. *Tasnád*, l. sz. 1524. l. nincs, t. sz. 100. fi t. Török
Ferencz, Portörő János, l. t. Somogyi
Károly.
62. *T.-Szántó*, l. sz. 228. l. Kovács Ferencz, t. sz. 37.
t. Bogdán Lajos.
l. e. Szilvás, l. sz. 11.
63. *T.-Szarvad*, l. sz. 288. l. Fekete János, t. sz. 28.
t. Nagy György.
64. *Zilah*, l. sz. 4909. l. Fogarasi István, Verestói
Cs. Sándor, t. sz. 175. l. t. Zafiri László,
Nagy Károly, Szabó Pál, a fiúk a gymnasi-
umba járnak.
55. *Zsibó*, l. sz. 930. l. Kun Károly, t. sz. 130. fi t.
Verestói György, l. t. Basa Péter.
66. *Zovány*, l. sz. 894. l. Viski Pál, t. sz. 70. fi tanító
Urházi Antal, l. t. Somogyi György.
67. *Varsolcz*, l. sz. 551. l. Kemény István, t. sz. 68.
t. Beksi József.
68. *Vérvölgy*, l. sz. 568. l. Székely István, t. sz. 32.
t. Tönkö Mihály.

69. *Völcsök*, l. sz. 370. l. Osváth Lajos, t. sz. 14. tanító Nagy Lajos.
l. e. Sz.-Ujlak, l. sz. 59.

VII. Déeszi egyházmegye.

Ezen egyházmegyében van 28 anya- és 28 leányegyház, lelkek száma 10,453. tanulók száma 699.

Főgondnokok: Véér Farkas.
B. Wesselényi Ferencz.
Id. Pataki Dániel.

Algondnok: Retteggy Sámuel.

Esperes: Almási Sámuel, s.-m.-berkeszi lelkész,
kihez legközelebbi posta Nagy-Somkút.

Jegyző: Nagy Lajos, dobokai lelkész.

Közügyigazgató: Albisi Sámuel, m.-láposi lelkész.

Egyházak.

1. *Doboka*, l. sz. 93. l. Nagy Lajos.
2. *Borsá*, l. sz. 236. l. Péterfy József, t. sz. 12. tanít a lelkész.
3. *Ö.-Keresztur*, l. sz. 57. l. Szász Gergely.
l. e. K.-Esküllő, l. sz. 61. N.-Esküllő, l. sz. 43. M.-Fodorháza, l. sz. 114, Babucz, l. sz. 12. Solyomkő, l. sz. 9. M.-Ujfalu, l. sz. 12.
4. *Csoma fája*, l. sz. 129. l. Tunyogi Elek, t. sz. 4. tanít a lelkész.
l. e. Gyula, l. sz. 34. H.-Macskás. l. sz. 35.
5. *M.-Macskás*, l. sz. 98. l. Pánczél Ferencz, t. sz. 15. t. Bányai Dániel.
6. *Kide*, l. sz. 342. l. Püspöki József, t. sz. 37. tanító Török Károly.

7. *Bádok*, l. sz. 130. l. Varga Ferencz, t. sz. 9. tanít a lelkész.
8. *Válaszút*, l. sz. 387. l. Balázs János, t. sz. 35. tanító Nagy György.
9. *K.-Lóna*, l. sz. 326. l. Pánczél Zsigmond, t. sz. 20. t. Szakács Miklós.
10. *M.-Köblös*, l. sz. 130. l. Bartha László, t. sz. 14. t. Zöldági Pál.
11. *Felső-Tőök*, l. sz. 80. l. nincs.
l. e. Alsó-Tőök, l. sz. 136. t. sz. 8. tanító Szilágyi Péter.
12. *Pánczélceseh*, l. sz. 186. l. nincs, t. sz. 11. t. Szénási Károly.
l. e. M.-Derzse, l. sz. 105. t. sz. 7. t. déézi Mihályi Imre.
Jegyzés. A réczekereszturi, kecskeháti, völcsi ref. hívek is a pánczélcesei egyházhoz tartoznak, melyekben a lelkek száma 36.
13. *Eszmény*, l. sz. 125. l. Bántó Mihály.
l. e. Szarvas-Kend, l. sz. 78. Tötör, l. sz. 30. Girolt, l. sz. 72. Kecset, l. sz. 62. Kecset-Szilvás, l. sz. 5. Onak, l. sz. 15.
14. *M.-N.-Zsombor*, l. sz. 288. l. Püspöki Mihály.
Jegyzés. A lelkek száma özszegebe a zutori, kendermáli, dali, puszta-sz.-mihályi ref. hívek is bele vannak számítva
15. *Hidalmás*, l. sz. 102. l. nincs, t. sz. 15. t. Bartha Áron.
16. *Kérő*, l. sz. 175. l. Dózsa Imre, t. sz. 18. tanító Filep Gáspár.
l. e. Dengeleg, l. sz. 52.
17. *Ormány*, l. sz. 52. l. nincs.
18. *Néma*, l. sz. 132. l. Varga János, t. sz. 13. tanít a lelkész. A pénteki, széplaki hívek is Némához tartoznak, melyekben a lelkek száma 28.
19. *Déézs-Akna*, l. sz. 720. l. Szabó Sándor, t. sz. 50. t. Barabás Dénes.

20. *Szinye*, l. sz. 55. l. Márton András, t. sz. 10. tanít a lelkész.
l. e. Mánya, l. sz. 21. Törpen, l. sz. 6.
Jegyzés. Az alparéti, semesnyei, bogáti, keményei ref. hivek is a szinyei egyházhhoz tartoznak, melyekben a lelkek sz. 105.
21. *Kozárvár*, l. sz. 207. l. Nagy Dániel, t. sz. 15. tanító Horváthy Domokos.
22. *Kaczkó*, l. sz. 50. l. Pénteky István.
l. e. Szelecske, l. sz. 81. Alór, l. sz. 14. Galgó, l. sz. 51. Blenke-Polyán, l. sz. 23.
23. *M.-Lápos*, l. sz. 970. l. Albisi Sámuel, t. sz. 71. t. Séra György és Albisi Ferencz.
Jegyzés. A rohii, dánpataki, macska-mezői, csernafalvi, kis-debreczeni, sztojikai és kosztafalvi ref. hivek is ezen egyházhhoz tartoznak, melyekben a l. sz. 18.
24. *Domokos*, l. sz. 721. l. nincs, t. sz. 49. t. Fábián Elek.
Jegyzés. A rogozi, o.-láposi, podurovoji, sztrimbulyi, bajuczi, tökési, f.-szöcsi és f.-egeresi ref. hivek is a domokosi egyházhhoz tartoznak, melyekben a l. sz. 67.
25. *S.-M.-Berkesz*, l. sz. 362. l. Almási Sámuel, t. sz. 45. t. Czira Endre.
Jegyzés. A n.-somkúti, remetei ref. hivek is ezen egyházhhoz tartoznak, melyekben a l. sz. 31.
26. *Hagymás-Lápos*, l. sz. 182. l. Soós Ferencz, t. sz. 16. tanít a lelkész.
l. e. Kolczér, l. sz. 6.
27. *Költő*, l. sz. 437. l. Szabó Lajos, t. sz. 58. tanító Timár Ferencz.
l. e. Katalinfalva, l. sz. 136. Hosszufalva, l. sz. 144. t. sz. 14. t. Madaras Pál.
28. *Déézs*, közvetlen püspöki felügyelet alatt van, l. sz. 2265. l. Vas András, nyug. l. Medgyes Lajos, s. l. Kovács Sámuel. Ideiglenes t. Füzési Lajos. Van ebben az egyházhban 4 elemi osztály, melyben tanítók: Kovács Ferencz, iskolaigaz-

gató: Szabó Gerő, Szathmári Sándor az elemi tanodában, t. sz. 158. Van egy leányiskola is, melyben tanít az ideiglenes tanító, és egy nő: Balogh Amália. Leány t. sz. 40. Van egy kisdé-
 óvó is a Turbucz Ferencz felügyelete alatt, melyben vannak fiúk és leányok vallás különbség nélkül 80—100.

VIII. Széki egyházmegye.

Ezen egyházmegyében van 51 anya- és 40 leányegyház
 lelkek száma 20,600. tanulók száma 1608.

Főgondnokok: B. Bánffy Dániel.
 Gr. Wass Albert.

Algondnokok: B. Inczédi Zsigmond.
 Mltgs. Földvári József.
 Gr. Wass Ádám.

Esperes: Báthori Dániel.
 Főjegyző: Balázs József, málomi pap.

Egyházak.

1. *Szék*, l. sz. 2407. l. Báthori Dániel, Mihály Endre, t. sz. 215. fi t. Dézsi Sámuel, l. t. Sipos József.
2. *Szava*, l. sz. 116. l. Kovács Zsigmond, t. sz. 12. tanít a lelkész.
3. *M.-Palatka*, l. sz. 310. l. nincs, t. sz. 33. t. Péterfi Károly.
4. *Pujon*, l. sz. 192. l. Gullya János, t. sz. 14. t. nincs.
5. *Sz.-Egyed*, l. sz. 83. a pujoni lelk. felvigyázata alatt.
6. *Noszoly*, l. sz. 145. l. Pap Sámuel, t. sz. 8. tanít a l.

7. *Ny.-Kékes*, l. sz. 186. l. Sepsi Mihály, t. sz. 18. tanító Veres Ferencz.
8. *Veresegyháza*, l. sz. 295. l. Somogyi Sándor, t. sz. 20. t. Fülöp Dániel.
9. *Sz.-Zombor*, l. sz. 110. a füzküti lelk. felvigyázata alatt.
10. *M.-Földvár*, l. sz. 264. l. Csiszár József, t. sz. 21. t. Déési Domokos.
11. *Feketelak*, l. sz. 395. l. Székely József, t. sz. 30. t. Jánosi Sámuel.
12. *Báza*, l. sz. 438. l. ifj. Balázs József, t. sz. 42. t. Bota István.
13. *Vicze*, l. sz. 645. l. Soós József, t. sz. 54. tanító Nagy János.
14. *Sz.-K.-Sz.-Márton*, l. sz. 410. l. id. Szabó József, t. sz. 38. t. Horváth Dániel.
l. e. O.-Vásárhely, l. sz. 40. Er.-Szombattelke, l. sz. 9.
15. *N.-Devecser*, l. sz. 100. a noszolyi l. felvigyázata alatt.
16. *M.-Borzás*, l. sz. 226. l. Csiszár Farkas, t. sz. 18. t. Jákó Pál.
l. e. Bööd, l. sz. 12. D.-Apáthi, l. sz. 25. Kéthel, l. sz. 13.
17. *Czege*, l. sz. 130. l. Mátyás Zsigmond, t. sz. 8. tanit a lelkész.
l. e. Göcz, l. sz. 70. t. sz. 9. t. Csomor János Császári, l. sz. 11. V.-Szentivány, l. sz. 10.
18. *Örd.-Füzes*, l. sz. 715. l. Barabás Tamás, t. sz. 69. t. Fejér István.
19. *V.-Szilvás*, l. sz. 29. l. Váradi Sámuel.
l. e. K.-Iklód, l. sz. 71. t. sz. 6. tanit a lelkész, N.-Iklód, l. sz. 19.
20. *V.-Kamarás*, l. sz. 514. l. Pergö Márton, t. sz. 49. t. Vincze István.
21. *Katona*, l. sz. 158. l. Nagy Elek, t. sz. 10. tanit a l.
22. *M.-Szováth*, l. sz. 415. l. Sándorházi György, t. sz. 20. t. Máthé Farkas.
l. e. Kályán, l. sz. 41. Aranykút, l. sz. 39.

23. *Keszü*, l. sz. 312. l. Salamon György, t. sz. 45.
t. Hideg István.
l. e. O.-Gyéres, l. sz. 15.
24. *M.-Légen*, l. sz. 75. l. ifj. Szabó József, t. sz. 7.
tanít a lelkész.
l. e. N.-Gyeke, l. sz. 73. t. Kolozsvári László.
25. *Botháza*, l. sz. 90. l. Dózsa Elek, t. sz. 9. tanít a l.
l. e. Mócs, l. sz. 212. t. sz. 16. t. Veres Mihály.
26. *M.-Fráta*, l. sz. 180. l. Finta Sámuel, t. sz. 10. ta-
nító Jánosi János.
l. e. M.-Záh, l. sz. 60. Berkenyes, l. sz. 96. M.-Méhes,
l. sz. 140. t. sz. 14. t. Lukács József. Czikud,
l. sz. 10. M.-Bőő, l. sz. 12. Sz.-Jakab, l. sz. 11.
Csehtelke, l. sz. 10. Báld, l. sz. 18.
27. *P.-Kamarás*, l. sz. 290. l. Szathmári János, t. sz.
29. t. Csia Simon.
l. e. N.-Sármás, l. sz. 5. K.-Sármás, l. sz. 9. Novoly,
l. sz. 6.
28. *Szamosujvár*, l. sz. 673. l. Bartalis Miklós, iskola
nincs.
l. e. Némethi, l. sz. 73. t. sz. 6. t. Szentes Gyula.
29. *Sz.-Nyires*, l. sz. 572. l. Vas György, t. sz. 49. ta-
nító Sebestyén Péter.
l. e. Sz.-Benedek, l. sz. 24.
30. *B.-Váralya*, l. sz. 1140. l. Csíszár László, t. sz.
100. t. Békési Zsigmond.
31. *Szt.-Margita*, l. sz. 219. l. Lénárd Samu, t. sz. 20.
t. Szakács István.
l. e. Mikeháza, l. sz. 10.
32. *Kudu*, l. sz. 220. l. Bakos Ferencz, t. sz. 8. tanít
a lelkész.
33. *A.-Ilosva*, l. sz. 179. az árpástói lelk. felvigyázata alatt.
34. *Fel-Őr*, l. sz. 430. l. Veres Márton, t. sz. 40. tani-
tó Martián András.
l. e. Négerfalva, l. sz. 11. Cs.-Keresztur, l. sz. 8.
35. *Retteg*, l. sz. 490. l. Köblös István, t. sz. 44. ta-
nító Péter Ferencz.

36. *Árpástó*, l. sz. 315. l. Técsi Károly, t. sz. 28. tanító Biró Sándor.
37. *Bacza*, l. sz. 270. l. Diószegi Lajos, t. sz. 24. tanító nincs.
l. e. Cs.-Mihályfalva, l. sz. 113. t. sz. 11. t. Hari Ferencz.
38. *M.-Décse*, l. sz. 1360. l. Szentes István, t. sz. 105. t. Bartus György.
39. *Málom*, l. sz. 433. l. id. Balázs József, t. sz. 29. t. Máthé Dániel.
40. *A.-Nagyfalu*, l. sz. 260. l. Budai Lajos, t. sz. 18. t. Benedek Miklós.
41. *Sárvár*, l. sz. 56. l. Balogh András, t. sz. 6. a lelk. t. l. e. Fellak, l. sz. 83. Keresztur, l. sz. 15.
42. *S.-Sz.-András*, l. sz. 149. l. Dóhi Ferencz, t. sz. 15. tanít a lelkész.
43. *S.-Udvarhely*, l. sz. 132. l. Budai András, t. sz. 8. tanít a lelkész.
44. *Sz.-Bréte*, l. sz. 176. l. Balog Pál, t. sz. 10. tanító Pap János, fogadott tanító.
45. *Bethlen*, l. sz. 578. l. Csürös József, t. sz. 53. tanító Fekete Gergely.
l. e. Szeszárma, l. sz. 20.
46. *Somkerék*, l. sz. 347. l. Kovácsi Mihály, t. sz. 40. t. Horváth Ferencz.
47. *M.-Nemegye*, l. sz. 498. l. Csejdi István, t. sz. 54. t. László János.
l. e. Virágosberek, l. sz. 10. Kőfarka, l. sz. 34. Középfalva, l. sz. 29. Csépan, l. sz. 12. Radna, l. sz. 28.
48. *Püzkút*, l. sz. 119. l. Lakatos Károly, t. sz. 9. tanít a lelkész.
49. *Táncs*, l. sz. 350. l. Nagy Ábrahám, t. sz. 33. tanító Korondi Sándor.
50. *Visa*, l. sz. 166. l. Gáspár Lajos, t. sz. 15. a lelk. t.
51. *Bonczhida*, l. sz. 686. l. Nagy Elek, t. sz. 59. tanító Péterfi Ferencz.

IX. A Nagy-Sajói káptalan.

Ezen egyházmegyében van 8 anya- és 20 leányegyház,
lelkek száma összesen 2313. t. sz. 166.

Főgondnokok: M. gr. Bethlen Sándor Árokalyán.
M. Zsombori János Sófálván.

Algondnokok: M. b. Löventhal Sámuel Kusmán.
M. Cserényi Dániel A.-Balázsfálván.

Esperes: Vályi Elek, kentelki lelkész, kihez leg-
közelebbi posta Somkerék.

Jegyző: Nagy Mihály, sz.-mátéi lelkész.

Egyházak.

1. *Kentelke*, l. sz. 18. l. Vályi Elek.
l. e. Árokalya, l. sz. 61. Kerlész, l. sz. 20. Sajó-Magyarós, l. sz. 14. iskola és t. nincs.
2. *Sófáva*, l. sz. 358. l. Varró István, t. sz. 34. tanító Kis József.
l. e. Besztercze, l. sz. 164. Simontelke, l. sz. 31. Galacz, l. sz. 17. Harina, l. sz. 16.
3. *Szász-Új-Ős*, l. sz. 324. l. Albert Dániel, t. sz. 24. t. Barabás Dániel.
4. *Szász-Czegő*, l. sz. 279. l. Péter Antal, t. sz. 27. tanító László József.
l. e. Sz.-Sz.-Jakab, l. sz. 7.
5. *Sz.-Máté*, l. sz. 428. l. Nagy Mihály, t. sz. 47. tanító Fodor Dániel.
l. e. Aranyos-Moricz, l. sz. 25. Sz.-Ujfalú, l. sz. 30.
6. *Kis-Budak*, l. sz. 74. nyug. l. Nagy Sámuel, adminisztrans s. l. Horváth Sándor, N.-Sajóról.
l. e. S.-Budak, l. sz. 23. iskola és tanító nincs.
7. *Nagy-Sajó*, l. sz. 331. l. Horváth Sándor, t. sz. 34. t. Tolvaly Lajos.

1. e. Pászmos, l. sz. 17. Kuszma, l. sz. 7. Bilak, l. sz. 9. Nyécz, l. sz. 3. Monor, l. sz. 8. Kis-Sajó, l. sz. 6. Berlád, l. sz. 10. Vajola, l. sz. 11.
8. *Alsó-Balázsfalva*, l. sz. 24. l. Szentkirályi Lajos. l. e. Kajla, l. sz. 7. iskola és tanító nincs.

X. Görgényi egyházmegye.

Ezen egyházmegyében van 34 anya- és 43 leányegyház, lelkek száma összesen 18,316. t. sz. 1758.

Főgondnokok: Gr. Teleki Miklós.

Id. gr. Teleki Domokos.

M. Gyárfás Domokos.

Gr. Teleki Sámuel.

Algondnokok: B. Kemény Kálmán.

M. Horváth Mihály.

M. Dézsi Sándor.

Esperes: Benkő János, m.-péterlaci lelkész, kihez legközelebbi posta Sz.-Régen.

Főjegyző: Szabó József, falfalusi lelkész.

Közügyigazgató: Garda Márton, sáromberki lelkész.

Aljegyző: Zilinczki Pál, m.-fülpösi lelkész.

Özvegy-árva-intézet pénztárnoka: Garda Márton.

Egyházak.

1. *Abafája*, l. sz. 281. l. Szabó Sámuel, t. sz. 11. tanít a lelkész.
2. *Berecztelke*, l. sz. 468. l. Nagy László, s. l. Nagy Albert, t. sz. 81. t. Vajda Miklós.
3. *D.-Széplak*, l. sz. 345. l. Molnár Ábel, t. sz. 38. tanító Katona Márton.

1. e. Lúdvég, l. sz. 145. t. sz. 17. t. Simon József,
Dedrád, l. sz. 45. Bátos, l. sz. 34. Ó-Ujfalu, l. sz. 2.
4. *Disznajó*, l. sz. 809. l. Csiki György, t. sz. 99. fu
t. Mózes Mihály, l. t. Máté Elek.
1. e. Déda, l. sz. 35.
5. *Erdő-Csinád*, l. sz. 627. l. Kertész József, t. sz. 61.
t. Füzési Ferencz.
1. e. Kis-Illye, l. sz. 133. t. sz. 19. t. Sipos József.
Szederjes, l. sz. 5.
6. *Felfalu*, l. sz. 446. l. Szabó József, t. sz. 47. tanító
Muzsnai Antal, nyug. t. Kovács Dániel.
1. e. A-Idecs, l. sz. 24.
7. *Gernyeszeg*, l. sz. 510. l. Elekes Kálmán, t. sz. 100.
t. Gergely József.
8. *Görgény-Sz.-Imre*, l. sz. 379. l. Szláma Ferencz, t.
sz. 34. t. Ferencz Károly.
1. e. Üvegcsür, l. sz. 168. iskola és t. nincs.
9. *Holtmaros*, l. sz. 404. l. Zakariás Károly, t. sz. 59.
t. Máté Albert.
10. *Kis-Fülöpös*, l. sz. 239. l. Vitus József, t. sz. 24.
t. Veres Imre.
11. *Komlód*, l. sz. 204. l. Kis Ádám, t. sz. 7. a lelk. t.
1. e. Szász-Erked, l. sz. 115.
12. *Köbölkút*, l. sz. 418. l. Böjthe János, t. sz. 52. ta-
nitó Mózes István.
1. e. Viszolya, l. sz. 8.
13. *Körtvefája*, l. sz. 755. l. Kis Lajos, t. sz. 70. tanít
a lelkész.
1. e. Petele, l. sz. 21.
14. *Magyar-Bölkény*, l. sz. 480. l. Dénezs József, t. sz.
47. t. Muzsnai Ferencz.
1. e. Hétbükk, l. sz. 5.
15. *Magyar-Régen*, l. sz. 364. l. Szász István, t. sz. 33.
t. id. Szabó István.
16. *Magyar-Péterlaka*, l. sz. 790. l. Benkő János, t. sz.
101. t. Demeter Samu.
1. e. O-Telek, l. sz. 7.

17. *Magyaró*, l. sz. 992. l. Albert János, t. sz. 98. fi
t. Simon Sándor, l. t. Orbán Ferencz.
l. e. Jód, l. sz. 102. t. sz. 17. t. Kornya Sándor.
Göde, l. sz. 61. Toplicza, l. sz. 15.
18. *Maros-Jára*, l. sz. 512. l. Tegzi Mihály, t. sz. 39.
t. Bartus Elek.
19. *Mező-Ujlak*, l. sz. 86. l. nincs.
l. e. Septér, l. sz. 50.
20. *Nagy-Ercse*, l. sz. 170. l. Sárkány Dániel, t. sz. 10.
tanit a lelkész.
l. e. Unoka, l. sz. 177. t. sz. 19. t. Fülöp Sámuel.
Bala, l. sz. 76. Kis-Nyulas, l. sz. 18. Királyfalva,
l. sz. 5. Körtvekapu, l. sz. 4.
21. *Nagy-Fülöpös*, l. sz. 393. l. Zilinczki Pál, t. sz.
45. t. Korondi János.
22. *Nagy-Ölyves*, l. sz. 389. l. Szabó Elek, t. sz. 10. t.
Nagy Abel.
l. e. Mező-Sz.-Márton, l. sz. 50. Mező-Örményes, l. sz.
30. M.-Szilvás, l. sz. 5. M.-Sz.-György, l. sz. 1.
23. *Oroszfája*, l. sz. 205. l. Magyarósi József, t. sz.
23. t. Székely Mózes.
l. e. Nagy-Nyulas, l. sz. 18.
24. *Póka*, l. sz. 525. l. Simon Elek, t. sz. 60. tanító
Gödri Lajos.
l. e. Mojós, l. sz. 22. P.-Almás, l. sz. 16.
25. *Póka-Keresztur*, l. sz. 275. l. Zöld János, t. sz. 45.
t. Czegő Ferencz, orgonista.
l. e. Toldalag, l. sz. 187. t. sz. 18. t. Simon József.
26. *Radnóthfája*, l. sz. 223. l. Császár János, t. sz.
22. t. ifj. Szabó István, orgonista.
27. *Sáromberke*, l. sz. 688. l. Garda Márton, t. sz. 93.
t. Jakab Lajos, orgonista.
l. e. Erdő-Szengyel, l. sz. 119. t. sz. 11. t. Kali János.
28. *Sárpatok*, l. sz. 781. l. Szalma György, t. sz. 77.
t. Zsigmond József.
29. *Szász-Régen*, l. sz. 500. l. Molnár István, t. sz. 38.
t. Nagy Mihály.

30. *Tamcs*, l. sz. 557. l. Csiki László, t. sz. 70. tanító
Kis Elek, organista.
l. e. Faragó, l. sz. 21. Banyicza, l. sz. 26. Kozmatel-
ke, l. sz. 6. Szokol, l. sz. 6. Harasztos, l. sz. 7.
31. *Teke*, l. sz. 249. l. Varga Samu, t. sz. 22. tanító
Keresztesi Miklós.
l. e. Nagy-Ida, l. sz. 118.
32. *Uzdi-Sz.-Péter*, l. sz. 234. l. Vályi János. t. sz. 11.
t. Varró József.
l. e. Aranylábú-Túson, l. sz. 114. t. sz. 10. tanító
Muzsnai János. Pagocsa, l. sz. 105. Velkér, l.
sz. 5. Domb, l. sz. 3.
33. *Vajda-Sz.-Iván*, l. sz. 1069. l. Bod Sándor, t. sz.
49. t. Ercse Miklós, organista.
34. *Vécs*, l. sz. 797. l. Péterfi Ferencz, nyug. lelkész
Korondi János. t. sz. 65. t. Kovács Ferencz.
organista.
l. e. Felső-Idecs, l. sz. 38.

XI. Marosi egyházmegye.

Ezen egyházmegyében van 65 anya- és 47 leányegyház,
lelkek száma összesen 43,950. t. sz. 3157.

Főgondnokok: Id. gr. Teleki Domokos.
Dózsa Elek.

Algondnokok: Antal Imre.
Nagy Sámuel.

Esperes: Péterfi József, m.-vásárhelyi lelkész.

Jegyző: Viski Zsigmond, koronkai lelkész.

Közügyigazgatók: Szász János, kibédi lelkész.

Lőrinczi János, n.-ernyei lelkész.

Özvegy-árva-intézet pénztárnoka:

Szilveszter János, makfalvi lelkész.

Egyházak.

1. *Abod*, l. sz. 471. l. Orbán Lajos, t. sz. 28. tanító
Török András.
2. *Bánd*, l. sz. 940. l. Agyagási Lajos, t. sz. 65. ta-
nitó Fekete Pál.
l. e. Száltelek, l. sz. 40.
3. *Baczka-Madaras*, l. sz. 584. l. Losonczi Mózes, s. l.
Losonczi József, t. sz. 43. t. Bitai Elek, s.
t. Adi László.
l. e. Szentlászló, l. sz. 87. t. sz. 6. Nyomát, l. sz. 43.
t. sz. 6.
4. *Bede*, l. sz. 230. l. Szabó Ferencz, t. sz. 9. a lelk. t.
l. e. Szentháromság, l. sz. 170. t. sz. 20. t. Kis Fe-
rencz.
5. *Bergenye*, l. sz. 551. l. Mihály Gergely, t. sz. 53.
t. Szabó István.
6. *Bere-Keresztur*, l. sz. 280. l. Gergely Lajos, t. sz.
20. t. Nagy István.
l. e. Bere, l. sz. 347. t. sz. 30. t. László János.
7. *Böő*, l. sz. 116. l. Korondi József, t. sz. 9. a lelk. t.
l. e. Moson, l. sz. 128, t. sz. 11. t. Simon József.
Vecze, l. sz. 12.
8. *Cserefalva*, l. sz. 410. l. Soltész Sámuel, t. sz. 41.
t. Debreczeni Áron.
9. *Csejd*, l. sz. 291. l. Szalma Mihály, t. sz. 30. tanító
Lányi Sz. Elek, s. t. Kis András.
10. *Csikfalva*, l. sz. 90. l. Veres Mózes, t. sz. 8. tanit
a lelkész.
l. e. Iszló, l. sz. 10. Jobbágyfalva, l. sz. 70. Ehed,
l. sz. 4. Búzaháza, l. sz. 60. t. sz. 4. Remete, l. sz.
6. Vadad, l. sz. 5. Hódos, l. sz. 4.
11. *Csitt-Szentivány*, l. sz. 610. l. Bodoni József, t. sz.
58. t. Bartha Bénéiamin.
l. e. Malomfalva, l. sz. 75.
12. *Csóka*, l. sz. 324. l. Csömör János, t. sz. 31. ta-
nitó Péter István.

13. *Erdő-Szentgyörgy*, l. sz. 715. l. László Gergely,
t. sz. 50. t. Szathmári Ábel.
l. e. Havadtő, l. sz. 508. t. sz. 48. t. Király Ist-
ván, s. t. Molnár András.
14. *Ernye*, l. sz. 560. l. Lőrinczi János, t. sz. 50. ta-
nitó Kádár János.
15. *Fele*, l. sz. 480. l. Fábján Ferencz, t. sz. 32. ta-
nitó Böjte János, s. t. Butak József.
l. e. Ménes, l. sz. 85. t. sz. 9. t. Gidófalvi János.
16. *Fintaháza*, l. sz. 361. l. Bereczki Farkas, t. sz.
36. t. Varga József.
17. *Galambad*, l. sz. 287. l. Veres József, t. sz. 24.
t. Sebestyén József, s. t. Máté Lajos.
18. *Geges*, l. sz. 600. l. Orbán Elek, t. sz. 46. t. Kis
Lajos.
19. *Gyalakuta*, l. sz. 700. l. Horváth Ádám, t. sz. 24.
t. Kis Mózes.
20. *Hagymás-Bodon*, l. sz. 208. l. Böjte Miklós, t. sz.
19. t. nincs.
21. *Harasztkerék*, l. sz. 586. l. Varga György, t. sz.
39. t. Keresztesi György, s. t. Keresztesi
Ferencz.
22. *Harczó*, l. sz. 124. l. Kis Pál.
23. *Havad*, l. sz. 414. l. Vas István, t. sz. 35. tanító
Czegő Ferencz.
l. e. N.-Adorján, l. sz. 254. t. sz. 22. t. Bordi Ká-
roly. K.-Adorján, l. sz. 27.
24. *Iklad*, l. sz. 128. l. Adorján János, s. sz. 7. ta-
nitó lelkész.
l. e. Kál, l. sz. 145. t. sz. 5.
25. *Kakasd*, l. sz. 330. l. Gáspár József, t. sz. 32. t.
Kádár József.
26. *Káposztás-Szentmiklós Csibával*, l. sz. 705. l. ifj. Szász
Károly, t. sz. 43. t. Ósz Lázár.
27. *Kebele*, l. sz. 96. l. id. Szász Károly.
l. e. Bozs, l. sz. 188. t. sz. 16. t. Kis Dániel, Agárd,
l. sz. 50. Keb.-Szentivány, l. sz. 16.

28. *Kelementelke*, l. sz. 518. l. Gönczi Lajos, t. sz. 52.
t. Barabás Lajos.
29. *Kendő*, l. sz. 237. l. Málnási Ferencz, t. sz. 22.
t. nincs.
30. *Kibéd*, l. 1990. l. Szász János, t. sz. 105. tanító
Kusztos József.
31. *Koronka*, l. sz. 480. l. Viski Zsigmond, t. sz. 38
t. Thusa György.
32. *Kölpény*, l. sz. 640. l. Molnár Dániel, t. sz. 48. t.
Gergely József.
l. e. Szabéd, l. sz. 60. Bazéd, l. sz. 3.
33. *Lőrincfalva*, l. sz. 371. l. Pap Elek, t. sz. 27. ta-
nitó Bartha Lajos.
34. *Lukafalva Ilenczfalvával*, l. sz. 1083. l. Rákosi La-
jos, t. sz. 96. t. Gergely Sámuel.
35. *Magyarós*, l. sz. 895. l. Orbán Károly, t. sz. 40.
t. Pataki Dénes.
36. *Makkfalva*, l. sz. 1370. l. Szilveszter János, t. sz.
100. l. t. Pálosi Sándor.
Jegyzet. Van itt egy „székely nemzeti iskola“, mely-
nek alapítója volt 1834-ben b. Wesselényi Miklós.
Tanulók száma ebben özszesen 110. Tanulnak 4
osztályban. Tanvezető Albert Márton, tanítja a
III-ik és IV-ik osztályt. Kádár Márton tanítja az
I-ső és II-ik osztályt.
37. *Márkod*, l. sz. 594. l. Antal Zsigmond, t. sz. 40.
t. Kovács Mátyás.
38. *Mája*, l. sz. 354. l. Péterfi Lajos, t. sz. 52. tanító
Balogh Sándor.
39. *Maros-Keresztur*, l. sz. 225. l. Fábján Simon, t. sz.
19. t. nincs.
l. e. Nyárádtó, l. sz. 72. t. sz. 5. t. Balázs Mihály.
40. *Maros-Szentkirály*, l. sz. 115. l. Ráduly Sámuel.
l. e. Názánfalva, l. sz. 114. t. sz. 10. t. Barabási
István. Hidvég, l. sz. 13. Remeteszeg, l. sz. 7.
41. *Mező-Csávás*, l. sz. 481. l. Nemes Károly, t. sz. 48.
t. Gödri János.
l. e. Szabad, l. sz. 8.

42. *M.-Kövesd*, l. sz. 443. l. Horváth Dániel, t. sz. 35.
t. Vajda János.
43. *M.-Madaras*, l. sz. 1160. l. Ferencz József, t. sz. 67. t. Sükösd István, s. t. Ösz Salamon.
44. *M.-Panit*, l. sz. 1172. l. Pethő György, t. sz. 105.
t. Balogh Mózes.
45. *M.-Sámsond*, l. sz. 640. l. Vizi György, t. sz. 30.
t. Ösz József.
46. *Nyárád-Karácsonfalva Folyófalvával*, l. sz. 637. l. Erdélyi Sámuel, t. sz. 53. t. Hadnagy Károly.
47. *Ny.-Szentbenedek*, l. sz. 237. l. Vályi Pál, t. sz. 13.
t. Mihálcz Elek.
l. e. Ákosfalva, l. sz. 501. t. sz. 36. t. Varga Áron.
48. *Ny.-Szereda*, l. sz. 364. l. Balogh Sámuel, t. sz. 27. t. Szabó Lajos.
49. *Ny.-Szentanna*, l. sz. 291. l. Tordai Sándor, t. sz. 21. t. Paizs László.
l. e. Andrásfalva, l. sz. 152. t. sz. 22. t. Madaras János. Demeterfalva, l. sz. 51. Siketfalva, l. sz. 36.
50. *Ny.-Szentimre*, l. sz. 390. l. Pataki Lajos, t. sz. 40. t. Csog Pál.
l. e. Seprőd, l. sz. 101. t. sz. 8. t. nincs.
51. *Szentgerlicze*, l. sz. 455. l. Nagy Mózes, t. sz. 29.
tanulnak az unitarius iskolában.
52. *Szentistván*, l. sz. 504. l. Nemes Sándor, t. sz. 40.
t. Bende Ferencz.
l. e. Atosfalva, l. sz. 338. t. sz. 33. t. Porzsoló Ádám. Csokfalva, l. sz. 248.
53. *Szentsimon*, l. sz. 218. l. Kis János, t. sz. 18. tanító nincs.
l. e. Rigmány, l. sz. 335. t. sz. 30. t. id. Péter István.
54. *Selye*, l. sz. 509. l. Kakasi Mihály, t. sz. 29. tanító Vajda Károly.
55. *Somosd*, l. sz. 840. l. Szász Ferencz, t. sz. 47. t. Nagy József, s. t. Kis László.
56. *Székes*, l. sz. 453. l. nincs. t. sz. 30. tanító Szabó János.

57. *Sóvárad*, l. sz. 1308. l. Toth Márton, t. sz. 72. t. Kádár István.
l. e. Szováta, l. sz. 125.
58. *Szövérd*, l. sz. 498. l. Madaras János, t. sz. 45. t. Kis József.
59. *Tompa*, l. sz. 257. l. Jánosi György, t. sz. 23. t. Márton József.
l. e. Gálfalva, l. sz. 51. Sárd, l. sz. 59. Szentlőrincz, l. sz. 16.
60. *Torboszló*, l. sz. 234. l. Nemes Ferencz, t. sz. 24. t. Nagy József
61. *Udvarfalva*, l. sz. 356. l. Bitai Mihály, t. sz. 31. t. Sükösd Dénes.
l. e. M.-Szentanna, l. sz. 166. t. sz. 15. t. Szabó Ferencz. Várhegy, l. sz. 90. t. sz. 10. t. Mak-kai Dániel.
62. *Jedd*, l. sz. 578. l. Szöllösi István, t. sz. 54. tanító Benczédi Mózes.
l. e. M.-Szentgyörgy, l. sz. 70. t. sz. 6. t. Kádár Lajos.
63. *Vadasd*, l. sz. 430. l. Péterfi Elek, t. sz. 36. tanító, Magyar József.
64. *Vaja*, l. sz. 575. l. Albert János, t. sz. 16. t. nincs.
l. e. Kis-Görgöny, l. sz. 394. t. sz. 30. t. Gergely Mózes. Göcs, l. sz. 243. t. sz. 14. t. Nagy Mihály.
65. *Maros-Vásárhely*, közvetlen püspöki felügyelet alatt van, l. sz. 5270. l. Péterfi József, Péterfi Károly, Kovács Áron, t. sz. 255. A szent-miklós-utcza 2 osztályu fiu és leányiskolában tanítók: Nagy Antal, Szekeres Elek. Alsó templom melletti 2 osztályu leányiskolában: Erőse Mihály, Szentgyörgyi István. Fi t. Barabás János a szentgyörgy-utczában. Ezekon kívül még sok fiu-gyermek tanul a főiskola melletti 3 osztályu elemi iskolában.

XII. Küküllői egyházmegye.

Ezen egyházmegyében van 36 anya- és 58 leányegyház,
 lelkek száma összesen 16,651. t. sz. 1100.

Főgondnokok: Gr. Bethlen Farkas, Sz.-Bonyhán.
 Mélt. Földvári Ferencz, V.-Gálfalván.

Algondnokok: T. Vita Sámuel, Haranglábbon.
 T. Kispál Lajos, Szökefalván.
 T. Pallós István, Mikefalván.

Esperes: T. Dali István, sz.-csávási lelkész,
 kihez legközelebbi posta D.-Sz.-Márton.

Jegyző: T. Molnár György, héderfái lelkész.

Közügyigazgató: T. Benedek Ferencz, haranglábi l.

Egyházak.

1. *Balavására*, l. sz. 438. l. Orbán József, t. sz. 45. t.
 Szalma József.
2. *N.-Kend*, l. sz. 560. l. Kese Pál, t. sz. 40. t. Nagy
 Károly.
 l. e. Nádas, l. sz. 20. Czikmántor, l. sz. 11.
3. *Kis-Kend*, l. sz. 220. l. Zsigmond Lajos, t. sz. 31.
 tanít a lelkész.
4. *Egrestő*, l. sz. 240. l. Mórén Péter, t. sz. 15. t. a lelk.
5. *Kóród-Sz.-Márton*, l. sz. 357. l. Józsa Zsigmond
 t. sz. 34. t. Kali Bénéjám.
6. *K.-Széplak*, l. sz. 328. l. Kovács József, t. sz. 16.
 t. Benedek András.
 l. e. Vámos-Udvarhely, l. sz. 38.
7. *Héderfája*, l. sz. 795. l. Molnár György, t. sz. 42.
 t. Benedek Ádám.
 l. e. N.-Cséged, l. sz. 15.
8. *Mikefalva*, l. sz. 349. l. Szilágyi Károly, t. sz. 22.
 t. Kis József.
 l. e. Somostelke, l. sz. 32. F.-Kápolna, l. sz. 9.

9. *Sz.-Bonyha*, l. sz. 695. l. Borosnyai Simon, t. sz. 50. t. Szakács Sándor.
l. e. Bernád, l. sz. 56. t. sz. 5. t. Trauzner Lajos.
10. *G.-Váralya*, l. sz. 461. l. Musnai Sándor, t. sz. 57.
t. Nagy Ferencz.
11. *Gógány*, l. sz. 201. l. Eczken Sándor, t. sz. 19.
t. Kis János.
l. e. Kund, l. sz. 16. Sz.-Szentiván, l. sz. 4.
12. *Erzsébetváros*, l. sz. 170. l. Rocz Elek.
l. e. Sz.-Ernye, l. sz. 60. Domáld, l. sz. 7. Keresd,
l. sz. 37. Almakerék, l. sz. 8. Bese, l. sz. 15. Föld-
szin, l. sz. 5.
13. *Sz.-Almás*, l. sz. 180. l. Ujvárosi János, t. sz. 24.
t. Bordi János.
l. e. Sz.-Medgyes, l. sz. 303. Pozstelke, l. sz. 46. So-
mogyom, l. sz. 68. Balázstelke, l. sz. 52. Darlacz,
l. sz. 30.
14. *Sz.-Dányán*, l. sz. 267. l. Vas Ferencz, t. sz. 18.
t. Bölöni Domokos.
l. e. Jövedics, l. sz. 3. Leppend, l. sz. 2.
15. *Sz.-Csávás*, l. sz. 682. l. Dali István, t. sz. 55. t.
Belle József.
16. *Harangláb*, l. sz. 389. l. Benedek Ferencz, t. sz.
35. t. Nagy Sándor.
l. e. Désfalva, l. sz. 165. t. sz. 15. t. Benefi János.
17. *Gálfalva*, l. sz. 730. l. Körösi Ferencz, t. sz. 58.
t. Albert István, s. t. Keszeg József.
l. e. Pocsfalva, l. sz. 148. t. sz. 10, t. Szabó Fe-
rencz. Abosfalva, l. sz. 33.
18. *Szőkefalva*, l. sz. 200. l. Erösi Pál, t. sz. 5. tani-
tó Németi József.
l. e. Dicső-Sz.-Márton, l. sz. 190. t. sz. 24. t. Gábos
Dénes. Csüdötelve, l. sz. 61. Sáros, l. sz. 60. Bor-
zás, l. sz. 18. Bábahalma, l. sz. 4.
19. *Sövényfalva*, l. sz. 236. l. Barthos Dénes, t. sz.
24. t. Dobolyi Lajos.
l. e. Ádámos, l. sz. 300. t. sz. 32. t. Simon Mózes.

20. *Királyfalva*, l. sz. 639. l. Sebestyén András,
s. l. Báthori János, t. sz. 45. t. Ósz Sándor.
21. *Küküllővár*, l. sz. 225. l. Bartha Antal, t. sz. 20.
t. Puskás János.
l. e. Bajom, l. sz. 7.
22. *Bódogfalva*, l. sz. 135. l. Konez György, t. sz. 10.
t. Faluvégi Márton.
l. e. Sz.-Veszszös, l. sz. 20.
23. *B.-Sz.-Miklós*, l. sz. 430. l. Sámuel József, t. sz.
25. t. Székely János.
24. *N.-Teremi*, l. sz. 260. l. Béres Márton, t. sz. 16.
t. Bartus Sándor.
l. e. Teremi-Ujfalu, l. sz. 665. t. sz. 28. t. Bartus
János, s. t. Simon János.
25. *B.-Besenyő*, l. sz. 415. l. Székely Sámuel, t. sz.
24. t. Kelemen Sándor.
l. e. Vidrátszeg, l. sz. 12.
26. *Ugra*, l. sz. 315. l. Kis János, t. sz. 27. t. Varró
Lajos.
l. e. Gyulas, l. sz. 23.
27. *Csapó*, l. sz. 178. l. Kolozsvári Károly, t. sz.
12. t. Hegedüs Gergely.
l. e. Kocsárd, l. sz. 30. t. nincs, O.-Sályi, l. sz. 18.
28. *Radnóth*, l. sz. 593. l. Nagy Sámuel, t. sz. 26. t.
Szabó István.
l. e. Lekence, l. sz. 21. Déég, l. sz. 8. Szélkút, l.
sz. 7.
29. *M.-Dellő*, l. sz. 208. l. Kis Sámuel, t. sz. 15. tani-
tó Tóth János.
l. e. O.-Dellő, l. sz. 136. t. sz. 8. t. Székely György.
Margitta, l. sz. 14. M.-Ujlak, l. sz. 5. Soóspatak, l.
sz. 5. Pete, l. sz. 11. Kerelő-Szentpál, l. sz. 8.
30. *M.-Bogát*, l. sz. 826. l. Tokaji János, t. sz. 80. t.
Pásztor Sándor.
l. e. M.-Ludas, l. sz. 49.
31. *M.-Bodon*, l. sz. 518. l. Bitai Mátyás, t. sz. 23. t.
Ujvárosi Sándor.

- l. e. M.-Szengyel, l. sz. 39. M.-Kapus, l. sz. 14. Szakál, l. sz. 10. M.-Sályi, l. sz. 31. M.-Ikland, l. sz. 38. M.-Tóhát, l. sz. 24. Keménytelke, l. sz. 3.
32. *Kutyfalva*, l. sz. 422. l. Domokos György, t. sz. 20. t. nincs.
- l. e. M.-Dátos, l. sz. 16.
33. *Medvés*, l. sz. 358. l. Varga Zsigmond, t. sz. 15. tanít a lelkész.
34. *Sz.-Benedek*, l. sz. 198. l. Bartalus Samu, t. sz. 10. t. Hermán József.
35. *M.-Sülye*, l. sz. 310. l. nincs, t. sz. 14. t. Baróti Sándor.
36. *M.-Herepe*, l. sz. 89. l. Gócz Zsigmond, t. sz. 6. t. nincs.
- l. e. Kintsi, l. sz. 5.

XIII. A N.-Szebeni egyházmegye.

Ezen egyházmegyében van 21 anya- és 18 egyházmegye, lelkek száma 5788. t. sz. 529.

Főgondnok: Mélt. Zeyk Károly.

Algondnokok: Mélt. Csongrádi István.

Tek. Timár Károly.

Esperes: T. Nagy Elek, m.-pétertalvi lelkész, kihez legközelebbi posta Balázsfalva.

Jegyző: T. Agoston Mózes, balázsfalvi lel.

Közügyigazgató: T. Kelecsényi Károly, alamori l.

Egyházak.

1. *Vizakna*, l. sz. 1161. l. Herepei Károly, s. l. Reiser Mihály, t. sz. 140. t. Takács Mózes és Márk Pál, l. t. Ferencz József.
2. *N.-Szeben*, l. sz. 690. l. Bodrogi Sámuel, t. sz. 28. t. Bardocz Dániel.

3. *Oláh-Ujfalva*, l. sz. 120. l. Jákó Mózes, t. sz. 12. a lelkész tanit.
4. *Kövesd*, l. sz. 22. l. nincs.
5. *Büirkös*, l. sz. 160. l. Csiki Ferencz, t. sz. 18. tanító nincs.
l. e. O.-Ivánfalva, l. sz. 25.
6. *Bolya*, l. sz. 102. beszolgál a mihályfalvi lelkész.
l. e. Rovás, l. sz. 14. Salkó, l. sz. 38.
7. *Mihályfalva*, l. sz. 66. l. Lukács Ferencz, t. sz. 7.
t. Muzsnai József.
l. e. Vessződ, l. sz. 46. Hidegvíz, l. sz. 36. N.-Selyk, l. sz. 12.
8. *Mikeszásza*, l. sz. 131. beszolgál a balázsfalvi lelkész, t. sz. 18. t. Márk Antal.
9. *Balázsfalva*, l. sz. 160. l. Ágoston Mózes, t. sz. 10. t. Nemes András.
l. e. Hoszszuaszó, l. sz. 42. t. sz. 9. t. Bartók József.
10. *Kis-Enyed*, l. sz. 78. l. Koncz László, t. sz. 9. a lelkész tanit.
11. *Pókafalva*, l. sz. 125. beszolgál a k.-enyedi lelkész.
l. e. Veres-Egyháza, O.-Bogát, Kiskerek, ezekben összes l. sz. 37.
12. *Örményszékes*, l. sz. 67. beszolgál az alamori lelkész.
13. *Alamor*, l. sz. 128. l. Kelecsényi Károly, t. sz. 14. a lelkész tanit.
14. *Tür*, l. sz. 119. l. Málnási János, t. sz. 14. tanító László Lajos.
15. *Búzás-Bócsárd*, l. sz. 430. l. Cseresznyés György, t. sz. 49. t. Kósa Mihály.
l. e. Karácsonfalva, l. sz. 39. t. sz. 6.
16. *M.-Péterfalva*, l. sz. 431. l. Nagy Elek, t. sz. 33. t. Hermán István.
l. e. Szancsal, l. sz. 13.
17. *M.-Bénye*, l. sz. 60. l. Kozma Ádám, t. sz. 14. tanító Deák Farkas.
18. *Aszszonynépe*, l. sz. 82. l. Monostori Károly, t. sz. 13. t. Járai Károly.
l. e. O.-Tordos, Háperton, ezekben l. sz. 14.

19. *M.-Lapád*, l. sz. 602. l. László Simon, t. sz. 75.
t. nincs.
l. e. Fugad, l. sz. 16.
20. *M.-Becze*, l. sz. 482. l. nincs, t. sz. 40. t. Györfi
István.
l. e. Kis-Solymos, l. sz. 139.
21. *Hari*, l. sz. 123. l. Fábrián Domokos, t. sz. 20. ta-
nitó nincs.
l. e. Forró, l. sz. 14.

XIV. Udvarhelyi egyházmegye.

Ezen egyházmegyében van 54 anya- és 42 leányegyház,
lelkek száma 34,410, tanulók száma 2772.

Főgondnokok: id. gr. Bethlen János.
mlgs Gyárfás Domokos.

Esperes: T. Kis Pál, muzsnai lelkész, kihez legkö-
zelebbi posta-állomás Sz.-Udvarhely.

Jegyző: T. Karácson Mózes, sz.-kereszturi lelk.

Közügyigazgató: T. Kölönte József, peteki lelkész.

Egyházak.

1. *Agyagfalva*, l. sz. 789. l. Beke János, t. sz. 60.
t. Nagy Lajos.
l. e. Décsfalva, l. sz. 84. Magyarós, l. sz. 200. tanító
Bacsoni György.
2. *Bágy*, l. sz. 530. l. Veres Ferencz, t. sz. 55. ta-
nitó Pálfi Dénes.
3. *Betfalva*, l. sz. 329. l. Görög József, t. sz. 22.
t. Kolesár István.
4. *Bikafalva*, l. sz. 219. l. Benedek Ignác, t. sz. 22.
t. Csomor Dénes.

5. *Boldogfalva-Felső*, l. sz. 325. l. Szabó Sámuel, t. sz. 23. t. Kolecza Lajos.
l. e. Árvátfalva, l. sz. 186. t. sz. 20. t. Dobos Mihály.
6. *Bögöz*, l. sz. 845. l. Solymosi István, t. sz. 82.
t. László István, s. t. Szentgyörgyi József.
7. *Bözöd*, l. sz. 421. l. Sándor Gergely, t. sz. 39.
t. Székely István.
l. e. B.-Újfalu, l. sz. 139.
8. *Bun-Nagy*, l. sz. 457. l. Nagy Mózes, t. sz. 25.
tanít a lelkész.
9. *Csekefalva*, l. sz. 309. l. Sándor József, t. sz. 34.
t. Maksai József.
l. e. Sz.-Ábrahám, l. sz. 144. t. sz. 12. M.-Andrásfalva,
l. sz. 56. Gagy, l. sz. 171. t. sz. 16. ideiglenes ta-
nitó Albu Dénes.
10. *Dálya*, l. sz. 769. l. Kiss Sámuel, t. sz. 58. tanító
Kátó Sándor.
l. e. Jánosfalva, l. sz. 14.
11. *Dobófalva*, l. sz. 115. l. Kállai István, t. sz. 10.
l. e. Vágás, l. sz. 20. Béta, l. sz. 23.
12. *Ége*, l. sz. 254. l. nincs, t. sz. 30. t. Szabó Lajos.
13. *Étéd*, l. sz. 1300. l. ifj. Karácson Mózes, t. sz. 122.
t. Bakó Dániel.
14. *Farczád*, l. sz. 488. l. László Ignác, t. sz. 52.
t. Makkai András.
15. *Fejéregyház*, l. sz. 65. l. nincs.
l. e. Sárpatak, l. sz. 131. t. sz. 10. t. Buzogány
Zsigmond.
16. *Fiátfalva*, l. sz. 391. l. Biró Károly, t. sz. 40. t. nincs.
17. *Galambfalva-Nagy*, l. sz. 940. l. Kelemen János,
t. sz. 85. t. Benedek Ferencz.
18. *Galambfalva-Kis*, l. sz. 605. l. Gál Sándor, t. sz. 40.
t. Péter István.
19. *Héjasfalva*, l. sz. 357. l. Balázs Gergely, t. sz. 35.
ideiglenes t. Olasz József.
l. e. Sárd, l. sz. 78.
20. *Héviz*, l. sz. 512. l. ifj. Petre Mózes, t. sz. 38.
t. Fazakas István.

21. *Hodgya*, l. sz. 406. l. Zágoni Mózes, t. sz. 40.
t. Boncz József.
22. *Kányád-Jásfalva*, l. sz. 670. l. Bodor Pál, s. l. Bo-
dor József, t. sz. 65. t. Miklósi János.
l. e. Derzs, l. sz. 70.
23. *Kecset*, l. sz. 402. l. Vajda Dénes, t. sz. 20. tanító
Kálmán Mózes.
l. e. Kisfalud, l. sz. 105. Benczéd, l. sz. 2. Sz.-Mihály,
l. sz. 30. Malomfalva, l. sz. 5. Sz.-Lélek, l. sz. 10.
Farkaslaka, l. sz. 18. Csehédfalva, l. sz. 11.
24. *Sz.-Keresztur*, l. sz. 1549. l. id. Karácson Mózes,
s. l. Karácson István, t. sz. a fiúiskolában 72.
t. Szentgyörgyi János; leány növeldében, mely
vallás-felekezeti nélkül, tanul 12. t. Kun Ká-
rolina.
25. *Körispatak*, l. sz. 816. l. Pál Balázs, t. sz. 60. ta-
nitó Orbán Ferencz.
26. *Küsmöd*, l. sz. 526. l. Karácson Sámuel, t. sz. 42.
t. Szentgyörgyi Mózes.
27. *Kóbor*, l. sz. 905. l. Nemes Samu, s. l. és fitanító
Nemes József, t. sz. a két nemből 145. l. t.
Boér Mihály.
28. *Matisfalva*, l. sz. 325. l. Palkó György, t. sz. 40.
t. Gyepesi Ferencz.
29. *Moha*, l. sz. 843. l. Mátyás József, t. sz. 72. t. Cso-
mor Sándor.
30. *Muzsna*, l. sz. 613. l. Kis Pál, s. l. Kis Károly,
t. sz. 70. t. Aros János.
31. *Oczfalva*, l. sz. 197. l. Benczédi János, t. sz. 11.
t. Székely Zsigmond.
32. *Parajd*, l. sz. 1013. l. Csiszér Zsigmond, t. sz. 70.
t. Kovács József.
l. e. Ilyésmezeje, l. sz. 23.
33. *Patakfalva*, l. sz. 385. l. Maksai Áron, t. sz. 52.
t. Balázs Sámuel.
34. *Petek*, l. sz. 816. l. Kölönte József, t. sz. 89. ta-
nitó Nagy Sándor.

35. *Rákos-Alsó*, l. sz. 846. l. id. Petre Mózes, t. sz. 70.
t. Gábos Lajos.
36. *Rugonfalva*, l. sz. 654. l. Gál János, t. sz. 40. ta-
nitó Fülöp Dániel.
37. *Sándorfalva*, l. sz. 143. l. Sándor Károly, t. sz. 27.
tanít a lelkész.
38. *Siklód*, l. sz. 1240. l. Beke Dénes, t. sz. 95. tanító
Barabás János.
39. *Siményfalva-Alsó*, l. sz. 257. l. Baka János.
l. e. Kede, l. sz. 177. Medesér, l. sz. 121. Kadács,
l. sz. 20. Tarcsafalva, l. sz. 23. Kobátfalva, l. sz. 14.
Tordátfalva, l. sz. 9. Demeterfalva, l. sz. 6. Sz-Mik-
lós, l. sz. 15.
40. *Solyos-Nagy*, l. sz. 762. l. Némethi Mihály, t. sz. 73.
t. Benedek Imre.
l. e. M.-Hidegkút, l. sz. 169.
41. *Solyos-Kis*, l. sz. 217. l. Demeter Lajos, t. sz. 19.
t. Simon József.
l. e. O.-Andrásfalva, l. sz. 25.
42. *Sófalva-Felső*, l. sz. 1500. l. Györke János, t. sz.
130. t. Demeter Ákos.
43. *Sófalva-Alsó*, l. sz. 1423. l. Dáné Mózes, t. sz. 130.
t. Bálint József.
44. *Sükő*, l. sz. 188. l. Simó Zsigmond, s. sz. 20.
t. Biró János.
45. *Szederjes*, l. sz. 474. l. Kovács Mózes, t. sz. 60.
t. Szabó József.
46. *Szent-Erzsébet*, l. sz. 937. l. Borbát Lajos, t. sz. 85.
t. Horváth Dániel.
47. *Szent-László*, l. sz. 189. l. Jakab Mózes, t. sz. 20.
t. Nagy Ferencz.
l. e. Miklósfalva, l. sz. 150. t. sz. 10. t. Gábos Fe-
rencz. Ábrahámfalva, l. sz. 50.
48. *Szent-Márton-Homoród*, l. sz. 335. l. Bencze András,
t. sz. 28. t. Gábri Ferencz.
l. e. Keményfalva, l. sz. 39. Lókod, l. sz. 35. Kénos,
l. sz. 6. Gyepes, l. sz. 23.

49. *Szent-Pál-Homoród*, l. sz. 80. l. Boros Sámuel.
l. e. Karácsonfalva, l. sz. 10. Oklánd, l. sz. 8. Újfalu,
l. sz. 10. Városfalva, l. sz. 5. Recsenyéd, l. sz. 6.
Sz.-Péter, l. sz. 1.
50. *Szolokma*, l. sz. 457. l. Bőjte Sándor, t. sz. 34.
t. Szentgyörgyi József.
51. *Telekfalva*, l. sz. 396. l. Kovács Sándor, t. sz. 34.
t. Bándi Mózes.
52. *Sz.-Udvarhely*, közvetlen püspöki felügyelet alatt; l. sz.
1371. l. Baczoni Ádám, Zajzon Ferencz.
Énekvezető Deméter János, ki egyszersmind az
egyik leányiskolának is tanítója, tanít 30 leánynö-
vendéket. Van egy leánynövelde, melyben vezértani-
tónő Böhm Jánosné; növendékek száma 40.
l. e. Szombatfalva, l. sz. 72. Bethlenfalva, l. sz. 20.
Kadicsfalva, l. sz. 3. Tibód, l. sz. 1. Oláhfalva, l. sz. 1.
Lövete, l. sz. 5. öszvesen: 102.
53. *Újszékel*, l. sz. 338. l. Kovács István, t. sz. 36.
t. Gáspár László.
l. e. A.-Boldogfalva, l. sz. 133. t. sz. 12. t. Kovács
D é n e s.
54. *Voldorf*, l. sz. 114. l. Szabó Dénes, t. sz. 11. ta-
nitó Bőjte Péter.
l. e. Halmány, l. sz. 5. Sárkány, l. sz. 3.

XV. Erdővidék.

Ezen egyházmegyében 15 anya- és 3 leányegyház van,
lelkek száma öszvesen: 10,920, t. sz. 923.

Függőndnokok: mlgs Székely Gergely.
mlgs Lázár Mihály.

Algondnokok: T. Bara Sándor.
Egy hely üres.

Esperes: T. Benedek József, olasztelki lelkész,
kihez legközelebbi posta Baróth.

Jegyző: T. Lukácsfi Lajos, n.-baczoni lelkész.

Közügyigazgató: T. Pethő Mózes, m.-hermányi lelkész.

Egyházak.

1. *Olasztelek*, l. sz. 636. l. id. Benedek József, s. l. ifj. Benedek József; t. sz. 50. t. id. Nagy Ferencz, s. t. ifj. Nagy Ferencz.
l. e. Baróth, l. sz. 185. t. sz. 15. előkönyörgő és iskolatanító Szotyori József.
2. *Köpecz*, l. sz. 804. l. Zsigmond Ferencz, t. sz. 80. t. Gáspár István.
3. *Miklósvár*, l. sz. 70. l. Incze Zsigmond, t. sz. 13. t. Gyenge András.
l. e. Ürmös, l. sz. 30.
4. *N.-Ajta*, l. sz. 280. l. Péter Lajos, t. sz. 37. tanító Benedek János, s. t. Boda Sámuel.
5. *Bölon*, l. sz. 246. l. Sebestyén Károly, t. sz. 28. t. Csontos Ferencz.
6. *K.-Ajta*, l. sz. 1170. l. Biró András, t. sz. 110. fi t. Molnár Albert, l. t. Lénárd István.
7. *Sz.-Ajta*, l. sz. 1360. l. Benkő Gergely, t. sz. 130. fi t. Nagy János, l. t. Szabó Áron.
8. *N.-Bacson*, l. sz. 1390. l. Lukácsfi Lajos, t. sz. 95. fi t. Barabás Elek, l. t. Zsigmond Péter.
9. *Bodos*, l. sz. 407. l. Jákó György, t. sz. 47. tanító Józsa Izsák.
10. *Bibarczfalva*, l. sz. 610. l. Szász József, t. sz. 56. t. Bartha József.
11. *K.-Bacson*, l. sz. 450. l. Dobai József, t. sz. 25. nyug. t. Lörincz Gáspár, s. t. Benkő Sándor.
12. *M.-Hermány*, l. sz. 1000. l. Pethő Mózes, t. sz. 65. t. Fábián András.
13. *Füle*, l. sz. 800. l. Karácson György, t. sz. 80. fi t. Jancsó István, l. t. Dávid János.
14. *Bardócz*, l. sz. 700. l. Zajzon Mihály, t. sz. 50. t. Székely Mózes.
15. *Száldobos*, l. sz. 479. l. Bartha András, t. sz. 30. t. Fábián Sámuel.

XVI. Sepsi egyházmegye.

Ezen egyházmegyében 37 anya- és 4 leányegyház van,
lelkek száma összesen 23,650. t. sz. 1721.

Főgondnokok: Mlgs Székely Gergely.
Mlgs Lázár Mihály.

Algondnokok: Mlgs Béli István.
Tks Antos Ferencz.

Esperes: T. Gödri Ferencz, s.-szt.-györgyi lelkész, hol postaállomás is van.

Főjegyző: T. Benedek Áron, borosnyai lelkész.

Igazgató: T. Bartha Lajos, martonosi lelkész.

Aljegyző: T. Csiszér Gábor, egerpataki lelkész.

Egyházak.

Sepsi-Szt.-György, l. sz. 1459. l. Gödri Ferencz, s. l. Orbán Antal, ki tanító is; leánytanító és énekvezető Molnár Sándor; t. sz. 70. A fiuk a gymnasiumban tanulnak.

Ilyefalva, l. sz. 1100. l. Révai Lajos, fi t. sz. 59. t. Imreh Mihály; leány t. sz. 40. l. t. Rákosi László. — E két egyház közvetlen püspöki vizsgálat alatt van.

Árkos, l. sz. 369. l. Benkő Ferencz, t. sz. 14. tanító Kátó András.

Kálnok, l. sz. 343. l. Vitályos János, t. sz. 25. t. Kövér Lázár.

l. e. *Körös-patak*, l. sz. 115. t. sz. 13. t. Szöcs Dániel.

Zalán, l. sz. 846. l. Nagy István, t. sz. 36. tanító Keresztély Dénes.

6. *Óltszem*, l. sz. 670. l. Kis János, t. sz. 39. tanító
Kis Ferencz.
7. *Málnás*, l. sz. 537. l. Benkő János, t. sz. 20. tanító
Káttai Mózes.
8. *Bodok*, l. sz. 970. l. Zajzon Farkas, t. sz. 65.
t. Józsa Lajos.
9. *Éttfalva*, l. sz. 392. l. Kis Lajos, t. sz. 40. tanító
Nagy György.
l. e. Zoltán, l. sz. 129.
10. *Gidófalva*, l. sz. 841. l. nincs, t. sz. 60. t. Veres
László.
11. *Martonos*, l. sz. 360. l. Bartha Lajos, t. sz. 30.
t. Csulak László.
l. e. Fotos, l. sz. 143.
12. *Angyalos*, l. sz. 544. l. Bodor Mózes, t. sz. 35. ta-
nitó Gocz Gábor.
13. *Besenyő*, l. sz. 359. l. Nagy Áron, t. sz. 16. t. nincs.
14. *Eresztevény*, l. sz. 163. l. Benkő Dénes, t. sz. —
t. Gocsmán János.
15. *Réty*, l. sz. 749. l. Kisantal Samu, t. sz. 48. ta-
nitó nincs.
16. *Komolló*, l. sz. 398. l. Biró Sándor, t. sz. 34. ta-
nitó Veres Károly.
l. e. Sz.-Iván, l. sz. 70. Laborfalva, l. sz. 38.
17. *Egerpatak*, l. sz. 549. l. Csiszér Gábor, t. sz. 64.
t. Gál Domokos.
18. *N.-Borosnyó*, l. sz. 1110. l. Benedek Áron, t. sz. 87.
t. Nagy Sándor.
19. *Fel-Doboly*, l. sz. 620. l. Bartha András, s. l.
Bartha Károly, t. sz. 40. t. Mátyás Mihály.
20. *K.-Borosnyó*, l. sz. 468. l. Álbú András, t. sz. 37.
t. Nagy Gergely.
21. *Szacsva*, l. sz. 216. l. Albert Ferencz, t. sz. 19.
t. Bartha László.
22. *Magyarós*, l. sz. 457. l. Bod Mózes, t. sz. 45. ta-
nitó Pető János.
23. *Lisznyó*, l. sz. 540. l. Dénes Antal, t. sz. 50. ta-
nitó Lőrincz Sándor.

23. *Bikfalva*, l. sz. 1120. l. Bong István, t. sz. 97.
t. Zsigmond István.
25. *Nyén*, l. sz. 1142. l. Soós Ferencz, t. sz. 97. ta-
nitó Lörincz Lajos.
26. *Bodola*, l. sz. 813. l. Magyari Károly, t. sz. 90. tanító
Benke József.
27. *Kökös*, l. sz. 309. l. Biró Áron, t. sz. 25. tanító
Ferencz Gábor.
28. *Úzon*, l. sz. 1120. l. Benedek Ignác, t. sz. 105.
tanító. —
29. *Szotyor*, l. sz. 598. l. Kovács József, t. sz. 11.
t. Magyari István.
30. *Kilyén*, l. sz. 382. l. Vas Dénes, t. sz. 30. tanító
Orbán László.
31. *Szemerja*, l. sz. 510. l. Demes Mózes, s. l. Demes
Péter, t. sz. 41. t. Bartha Samu.
32. *Sz.-Király*, l. sz. 256. l. Ágoston Pál, t. sz. 33.
t. Kelemen Ferencz.
33. *Al.-Doboly*, l. sz. 429. l. Gáspár Albert, t. sz. 47.
t. Orbán István.
34. *Erösd*, l. sz. 178. l. Pálfi János, t. sz. 25. tanító
Balázs Ferencz.
35. *Árapataka*, l. sz. 584. l. Csulak Zsigmond, t. sz. 42.
t. Bibó László.
36. *Hidvég*, l. sz. 905. l. Nagy Sándor, fiú és leány
t. sz. 70. fiú t. nincs, l. t. Czirmai Lajos.
37. *Brassó*, l. sz. 789. l. Molnár János, t. sz. 41. ta-
nitó Benedek Samu.

XVII. Orbai egyházmegye,

Ezen egyházmegyében 11 anya- és 6 leányegyház van,
lelkek száma összesen 12,031. t. sz. 999.

Főgondnokok: Mlgs Székely Gergely.
Mlgs Lázár Mihály.

Algondnok: Tks Donáth József.

Esperes: T. Görög György, pákei lelkész, kihez legközelebbi posta Kovászna.

Jegyző: T. Magyarósi Ferencz, teleki lelkész.

Közügyigazgató: T. Finta István, pávai lelkész.

Egyházak.

1. *Zágon*, l. sz. 2640. l. Demeter Samu, t. sz. fiu 155. leány 63. A fiu iskolában a tanodáknál levő elemi osztályok minden tantárgyait elvégzi a tanuló három osztályban hat év alatt. Tanítók: a fiu iskolában: Veres Sándor, Kovács Lajos, Szabó Károly; — a leány iskolában: Tamó Lajos és Orbán József. Vallást az egész iskolában a lelkész tanít. Van itt vasárnapi iskola is.
2. *Pápolcz*, l. sz. 1084. l. Pál Sámuel, t. sz. 95. fi t. Barabás Sámuel, l. t. Nagy Gyula.
3. *Páké*, l. sz. 650. l. Görög György, t. sz. 65. tanító Szabó Lajos.
4. *Körös*, l. sz. 664. l. Nagy Pál, t. sz. 72. tanító Geese Bénéámin.
5. *Kovászna*, l. sz. 2160. l. Incze György, s. l. Márk Mihály, t. sz. 156. két fiu s egy leány iskolában — a két fiu iskolák közül a felsőben tanít a segéd l., az alsó fiu iskolában az énekvezér Tamó Károly, a leány iskolát tanítja Mántó György.
6. *Páva*, l. sz. 551. l. Finta István, t. sz. 52. fi tanító Bartha István, l. t. Réthi Mihály.
7. *Zabolá*, l. sz. 1329. l. Csákány József, t. sz. 96. fi t. Szabó János, l. t. Bitai Benjámin.
l. e. Gelencze, l. sz. 23. Haraly, l. sz. 3. Hilib, l. sz. 2. Imecsfalva, l. sz. 10.
8. *Szőrcse*, l. sz. 694. l. Péter Károly, t. sz. 46. t. Perdi Mihály.
l. e. Tamásfalva, l. sz. 339. t. sz. 32. levita Molnár Dániel.

9. *Telek*, l. sz. 612. l. Magyarósi Ferencz, t. sz. 45.
t. Bartha József.
10. *Czófalva*, l. sz. 350. l. Barthos Mihály, t. sz. 32.
t. Sándor Mihály.
11. *Barátos*, l. sz. 920. l. Vékás Lajos, ny. l. Zaizon
András, t. sz. 90. t. Kocsis Elek.

Jegyzés. Múlt évi „Névkönyv“-ben hibásan nyomtatott t. Finta István közügyigazgató helyett „Csákány József.“

XVIII. Kézdi egyházmegye.

Ezen egyházmegyében van 14 anya- és 17 leányegyház
lelkek száma összesen 12,518. t. sz. 989.

Főgondnokok: Mélt. Székely Gergely.
Mélt. Lázár Mihály.

Algondnokok: T. Vajna Ferencz.
T. Kovács István.

Esperes: T. Színi János, k.-albisi lelk. ki-
hez legközelebbi posta Al-Csernáton.

Jegyző: T. Zaizon István, fel-torjai lelk.

Közügyigazgató: T. Simó Sándor, k.-mártonfalvi lel.

Egyházak.

1. *Bitá*, l. sz. 459. l. Gagyí István, t. sz. 17. tanító
Szász Mihály.
l. e. Várhegy. l. sz. 62.
2. *Léczfalva*, l. sz. 950. l. Zóltáni Elek, t. sz. 80. ny.
fi t. Sándor István, s. t. Kis Sándor, l. t.
Bene Elek.
3. *Márkosfalva*, l. sz. 691. l. Bodola Sámuel, t. sz. 55.
fi t. László Mózes, l. t. Orbán Mihály.
4. *K.-Mátisfalva*, l. sz. 165. l. Kесе Mihály, t. sz. 15.
t. Garai István.

5. *K.-Mártonfalva*, l. sz. 352. l. Simó Sándor, t. sz. 50. fi t. Mihályfalvi Ferencz, l. t. Molnár Bonaventura.
l. e. Hatojka, l. sz. 20.
6. *K.-Vásárhely*, közvetlen püspöki felügyelet alatt van, l. sz. 2639. a leányegyházakkal 2819. l. Székely János, s. l. Maksai Gyula, t. Szacsva János. Van ebben az egyházban egy négy osztályu fiúiskola, melynek népessége 120. tanítók: Maksai Gyula, Simó József, Bakcsi Boldizsár, Demeter Mózes. Van egy leányiskola, melynek népessége 103. tanít ebben Szacsva János, a női munkákat, német nyelvet egy nevelőnő.
l. e. Oroszfalu, l. sz. 66. Sz.-Katolna, l. sz. 28. Nyújtód, Sárfalva, Bereczk, l. sz. 36. Ide tartoznak Kurta-patak, Esztelnek, Polyán, Szentlélek, Kis- és N.-Kászon, K.-Ujfalu, ezekben a l. sz. 52.
7. *Karatna*, l. sz. 123. l. Szakács János, t. sz. 8. t. Deák Antal.
8. *Fel-Torja*, l. sz. 460. áll három részből: u. m. Fel-Torja, F.-Volál, és F.-Karatna, l. Zaizon István, t. sz. 26. t. Szotyori István.
l. e. Szárazpatak, l. sz. 4. Altorja, l. sz. 27. Peselnek, l. sz. 5.
9. *Ikafalva*, l. sz. 439. l. Zaizon Aron, t. sz. 30. tanító Tusa János.
l. e. Futásfalva, l. sz. bele számítva az anyaegyházba.
10. *Fel-Csernáton*, l. sz. 1148. l. Vitályos György, t. sz. 95. fi t. Bodor János, l. t. Tamás Miklós.
11. *Al.-Csernáton*, l. sz. 1608. l. Kovács Károly, t. sz. 113. fi t. Mihályfalvi Lajos, l. t. Barta Pál.
12. *K.-Albis*, l. sz. 807. l. Színi János, t. sz. 82. fi t. Barta Béni, l. t. Molnár Lajos.
13. *Dálnok*, l. sz. 1720. l. Borbáth Pál, nyug. l. Ferenczi János, nyug. esperes, t. sz. 98. fi t. Keresztély Lázár, l. t. Cseh Mihály.
14. *Maksa*, l. sz. 659. l. Jancsó Ferencz, t. sz. 70. t. Albert László.

XIX. Fogaras

közvetlen püspöki felügyelet alatt áll.

Főgondnok: Id. gr. Bethlen János.

Algondnok: T. Meszlényi Károly.

Lelkész: Pánczél Károly.

Segéd lelkész: László Zsigmond.

Lelkek száma 846. t. sz. 132. ezekből fiu 79. leány 53. A négy osztályu fitanodában tanítók: László Zsigmond, s. t. Dancs Péter; Tókos Lajos; leányok tanítója s egyszersmind énekvezető és organista Incze Ferencz.

XX. Az egyesült dunafejedelemségekben

létező egyházak.

1. *Bukurest*, l. sz. 2200. l. Koós Ferencz, t. sz. 60. t. Teleki Sámuel.

A magyar- és erdélyországi ref. anyasz. egyházak segédleme által fenálló moldova-oláhországi missioban létező egyházak:

1. *Ploest*, l. sz. 1105. l. Vincze Dániel, t. sz. 64.
2. *Pitest*, l. sz. 332. l. Nagy József, t. sz. 52. ebben a két egyházban a tanítók neve nem jelentetett fel.
3. *Braila*, l. sz. 4—500. gondnok Csiki János, beszolgál a galaczi lelkész.
4. *Szászkút*, (Moldovában) l. sz. 185. l. Márk Mózes, t. sz. 9. tanít a lelkész.
5. *Galacz*, l. sz. 2—300. t. Kelemen Ferencz.

A bukuresti, ploesti, pitesti egyházakban, az egyházak dolgainak a t. papokkal egyetértésseli rendelkezé-

sére a méltóságos Egyházfőtanács a világi rendből kinevezte Dr. Borosnyai János, Dr. Lukács Farkas, mérnök Varga János, Gál Károly, Kovács Zsigmond, Székely Lajos urakat.

Ezen egyházakon kívül számosabban vannak hiveink Krajován, Tirgovest, Foksány, Thurn-Severin, Baki, Rimnik, Kimpina és más helységeken. Ezen kívül

Bukovinában anyaegyház van Andrásfalván, l. sz. 653. Ide tartozó leányegyházak Hadikfalva, l. sz. 30. Isten-segits, l. sz. 16. Fogadj-Isten, l. sz. 12. Tomnasek, l. sz. 68. Radansz, l. sz. 47. Összesen 826. l. Biró Mózes, t. Pap Mihály.

A Dunafejedelemségekben létező egyházakban a lelkek számát összesen 5—6 ezerre lehet tenni.

TANINTÉZETEK

Tanügyi bizottmány, a püspök elnöksége alatt,
ennek tagjai: N. t. Nagy Péter, tanárok: t. Takács János,
Sárkány Ferencz, Ocsvai Ferencz, Fekete Mihály, Kócsi
Károly, Indali Péter.

I. Nagy-enyedi főtanoda.

Főgondnokok: Gróf Mikó Imre.

Báró Kemény István.

Algondnokok: Mélt. Zeyk Károly.

T. Fosztó Ferencz, egyszersmind gaz-
dasági felügyelő.

Rendes tanárok.

Vajna Antal, tanvezető a közéletanodában.

Mihályi Károly, könyvtár-felügyelő.

Hégedüs János, rector.

Kasza Dániel.

Gáspár János, a mesterképezde igazgatója s az
elemi tanodában tanvezető.

Jancsó József.

Décsei Károly.

Szathmári Károly.

Gyarmathi Samu.

Garda József.

Herepei Károly.

Szaktanitók.

Nagy Károly, német nyelv- és rajztanító.

Szente József, a terményrajz tanítója, mint acadé-
mita segédtanári czimmel.

Boros Gábor, műének- és orgonatanító.

Szuk György, karnagy és zenetanító.

Schmidt György, az uszoda és testgyakorlat vezetője.

Osztálytanítók.

a) A középtanodában: Nagy Lajos a VI-ik osztályban. Dózsa Dénes az V-ik osztályban. Solymosi Lajos a IV-ik osztályban. Kovács Ödön a III-ik osztályban. Maksai Károly a II-ik osztályban. Vajna Ádám segédtanár és Zajzon Károly az I-ső osztályban.

b) Az elemi tanodában: Mooréh Albert és Málnási Károly a IV-ik osztályban. Zoltáni Imre a III-ik osztályban. Ilyés István a II-ik osztályban. Ráduly Zsigmond az I-ső osztályban.

A főtanoda ügynöke: Veress Károly, orsz. ügyv.

Pénztárnok: Kiss Károly.

Tanulók száma.

a) A felső tanodában:

1. Hittanászok:	másod éves 29,	első éves 24,	együtt 53.
2. Jogászok:	” 20,	” ” 17,	” 37.
3. Bölcsészek:	” ” 28,	” ” 39,	” 67.
4. Képezde-növendékek:	harmad éves 6,	másod éves 8,	első éves 16,
			együtt 30.

Diákok összesen: 187.

b) A középtanodában:

VI. osztály 48. V. osztály 51. IV. osztály 69. III. osztály 79. II. osztály 82. I. osztály két csapatban 109.

A középtanoda összesen: 438.

c) Az elemi tanodában:

IV. osztály két csapatban 116. III. osztály 103. II. osztály 71. I. osztály 50.

Elemi tanoda összesen: 340.

A nagy-enyedi főtanoda összes népessége: 965.

II. A kolozsvári főtanoda.

Főgondnokok: M. Ugron István.
M. Szacsvai Zsigmond.
M. b. Bánffi Albert.

Rendes tanárok:

Nagy Ferencz.
Takács János.
Sámi László, rector.
Sárkány Ferencz, tanvezető.
Ócsvai Ferencz, jegyző.
Fekete Mihály, könyvtár-őr.
Kócsi Károly.

Segéd tanárok:

Szász Domokos, ev. ref. pap.
Indali Péter.
Bányai Pál, zene- és énekkar-igazgató.
Jancsó Lajos.

Osztálytanítók:

Szarvadi Adolf.
Kovács Sándor.
Soós Antal.
Timár Lajos.
Horváth Mózes.
Sámi Lajos.
Asztalos János.
Baló László.

Rajz-, szépírási- és francia nyelvtanár: Graf Jakáb.
Zene- és énektanár: Horváth Gyula.
Tanodai ellenőr: Nagy Miklós.
Tanodai pénztárnok: Erdélyi Sámuel.
" ügyvéd: Tompa Károly.
Jószágfelügyelő: Filep Sámuel.

Tanulók száma.

a) A felső tanodában:

1.	Jogászok: másod éves	22,	első éves	19,	együtt	41.
2.	Bölcsészek: " "	35,	" "	36,	" "	71.
						Diákok összesen: 112

b) A középtanodában:

VI. osztály	42.	V. osztály	37.	IV. osztály	40.	III. osztály	
47.	II. osztály	70.	I. osztály	76.			
						A középtanodában összesen: 312.	

c) Az elemi tanodában:

IV. osztály	64.	III. osztály	60.	II. oszt.	55.	I. oszt.	41.
						Az elemi tanodában összesen: 220.	

A kolozsvári főtanoda összes népsége: 644.

III. M.-vásárhelyi főtanoda.

Főgondnokok: Id. gr. Teleki Domokos.

B. Bánffi János.

Algondnokok: T. Antal Imre.

Dr. Antal László.

Rendes tanárok:

Dózsa Elek.

Mentovich Ferencz.

Szabó Sámuel.

Bihari Sándor, igazgató.

Urr György, tanvezető.

Segéd tanárok:

Deák József.

Bodola Dénes.

Koncz József.

Petri Ádám.
Horváth Gáspár.

Osztálytanítók:

Balázs Lőrincz.
Gergely Lajos.
Farkas Albert.
Szabó Ottó.
Makkai Domokos.
Lőrinczi Dénes.
Kovács Nándor.
Pungur Gyula.
Nagy Domokos.
Csiki Károly.

Német nyelvtanár: Göldner Nándor.

Énekvezér: Voczelka Ede.

Rajztanító: Péterfi Károly.

Zenetanító: Strnád Gothárd.

Testgyakorlat-tanító: Gruber Mihály.

Pénztárnok: Göldner Nándor.

Tanulók száma.

a) A felső tanodában:

1. Jogászok:	másod éves 43,	első éves 7,	együtt 50.
2. Bölcsészek:	" " 19,	" " 28,	" 47.
A felső tanoda népessége:			97.

b) A középtanodában:

VI. osztály 42.	V. osztály 54.	IV. osztály 41.	III. osztály 56.	II. osztály 63.	I. osztály egyik fele 47,	másik fele 49.
A középtanoda népessége						352.

c) Az elemi tanodában:

IV. osztály 82.	III. osztály 88.	II. osztály 67.
Az elemi tanoda népessége:		237.

d) Kézdők 24-en.

A m.-vásárhelyi főtanoda őszi népessége: 710.

IV. Sz.-udvarhelyi főtanoda.

Főgondnokok: Gr. Bethlen Domokos.
 Gr. Bethlen János id.
 Gr. Bethlen Farkas.
 M. Ugron János.
 M. Gyárfás Domokos.

Algondnok: T. Sebesi István.

Rendes tanárok:

Magyarósi József.
 Kis Ferencz, tanvezető.
 Korondi Mózes, rector.
 Pataky Pál, könyvtár-felügyelő.

Ideiglenenes jogtanárok:

Nagy Lajos.
 Szolga Miklós.

Állandó szaktanítók:

Baczoni Adám.
 Zajzon Ferencz.

Segédtanárok:

Tolvaj Zsigmond, német- és francia nyelvtanító.
 Becsek Sándor.

Középtanodai osztálytanítók:

Gál József, ellenőr.
 Kádár Domokos.
 Dabóczi Lajos, senior.
 Hegyi Elek.

Elemi osztálytanítók:

Szász János.
 Soós József.
 Bartha Imre.

Műének-tanító: Zajzon Ferencz.
 Musika-tanító: Kozák Márton.
 Rajz-tanító: Felméri Mózes.
 Szépirás-tanítók: Kovács András és
 Baricz Lajos.
 Iskolai pénztárnok: Kovács Domokos.

Tanulók száma:

A 2-ik elemi osztályban 29, a 3-ikban 54, a 4-ikben 58.
 Az elemi tanodában összesen: 141.

Az 1-ső közép osztályban 58, a 2-ikben 30, a 3-dik-
 ban 48, a 4-ikben 42, az 5-ikben 34, a 6-ikban 31.
 A középtanodában összesen: 243.

A bölcsészeti 1-ső osztályban	34.
2-ik "	30.
A jogi " két osztályban	35.
	<hr/>
összesen:	99.

A sz.-udvarhelyi főtanodában összesen: 483.

V. Zilahi középtanoda.

Főgondnokok: B. Wesselényi Farkas.
 Id. b. Wesselényi Ferencz.
 Ifj. b. Wesselényi Ferencz.
 Algondnokok: T. Polgári Lajos.
 T. Bereczki György.

Rendes tanárok:

Hiri Ferencz, tanvezető.
 Török István.
 Kerekes Sándor, igazgató.
 Baczó Gábor, tápintézeti felügyelő.
 Fazakas József.

Tiszteletbeli tanárok:

Fogarasi István } helybeli lelkészek.
Verestói Sándor }

Középtanodai tanítók:

Lugosi István.
Gyulai Miklós.
Kis Pál, ellenőr.
Ferenczy Gyula.
Dózsa Elek.

Elemi tanodai tanítók:

Dobai Sándor, r. állandó tanító.
Márkus Soma.
Porcsalmi Lajos, r. állandó tanító.
Rajz és írástanító: Porcsalmi Lajos.
Énektanító: Nagy Károly, helybeli ref. énekvezér.
Ügyvéd: Dull László, köz- és váltó ügyvéd.
Pénztárnok: Szilágyi B. János.
Gazda: Asztalos Sándor.

Tanulók száma.

a) A bölcselmi tanfolyamban 25.

b) Középtanodában:

VI-ik osztályban 25. V-ik osztályban 26. IV-ik osztályban 23.
III-ik osztályban 24. II-ik oszt. 33. I. oszt. 38.

A középtanodában összesen: 169.

c) Az elemi tanodában:

III-ik osztályban 32. II-ik osztályban 45. I-ső oszt. 50.

Az elemi tanodában összesen: 127.

A zilahi középtanoda összes népessége: 321.

VI. A szászvárosi algymnasium.

Főgondnokok: Gr. Kun Kocsárd.
Barcsai László.
Zeyk József.

Algondnokok: Kakucsi Elek.
Dr. Lészai Dániel.
Nagy Ignác.

Tiszteletbeli tanárok:
Pap István, első pap.
Dáné István, második pap.

Rendes tanár és igazgató:
Szabó György.

Változó tanítók:

Nagy Sándor, Fülöp Sándor, Bartha Gergely, Jakáb Mózés, Váradi Elek, Földes Zsigmond, Pap Ádám, Jakab Albert, Vitályos József, Málnási Lajos.

Tanulók száma:

Az elemi tanodában:

I-ső osztályban 20. II-ikban 20. III-ikban 32. IV-ikben 36.

Az elemi tanodában összesen: 108.

A gymnasiumban:

I-ső osztályban 45. II-ikban 32. III-ikban 26. IV-ikben 16.
V-ikben 18. VI-ikban 6.

A gymnasiumban összesen: 143.

A bölcselmi I-ső osztályban 9.

A szászvárosi algymnasiumban összesen: 260.

VII. Sepsz.-sz.-györgyi algymnasium.

Főgondnokok: Gr. Mikó Imre ö. excja.
Székely Gergely,
Gyárfás Imre.

Algondnokok: Zatureczki István.
Donáth József.
Lázár Mihály.
Forró Ferencz.

Igazgató tanár: Vajna Sándor.

Közép tanosztályi tanítók:

Demes József, Fűzi Sándor, Izsák István,
Ugrái Gyula.

Elemi tanítók:

Gyárfás Sámuel, Magyar Dániel, Kolcza
Lajos, Orbán Antal.

Rajz- és szépirástanító: Nagy Károly.
Műénektanító: Zajzon Farkas.
Pénztárnok: Antal Zsigmond.
Ügyvéd: Jánó Ferencz.

Tanulók száma:

Az elemi tanodában:

1-ső osztályban 13. 2-ikben 22. 3-ikban 72. 4-ikben 54.

Az elemi tanodában összesen: 161.

A gymnasiumban.

1-ső osztályban 61. 2-ikben 50. 3-ikban 32. 4-ikben 21.

A gymnasiumban összesen: 164.

Sepsz.-sz.-györgyi algymnasiumban összesen: 325.

Összesített kimutatás.

Egyházmegyék:	a z o k b a n			
	anya- egyh.	leány- egyh.	lelkek száma.	tanulók száma.
Vajda-bunyad és zarándi	26	83	5668	551
Károly-fejérvári	11	14	3264	300
Nagy-enyedi	32	43	20773	1797
Kolozsvári .	2	—	8100	503
Kolozs-kalotai .	40	18	22849	2180
Szilágy-szolnoki	69	11	47871	3367
Déézi	28	28	10453	699
Széki	51	40	20600	1608
Nagy-sajói káptalan .	8	20	2313	166
Görgényi	34	43	18316	1758
Marosi	65	47	43950	3157
Küküllői . .	36	58	16651	1100
Nagy-szebeni .	21	18	5788	529
Udvarhelyszéki	54	42	34410	2772
Erdővidéki	15	3	10920	923
Sepsi	37	4	23650	1721
Orbai .	11	6	12031	999
Kézdi	14	17	12518	989
Fogarasi . . .	1	—	846	132
Moldva- oláhországi	7	12	6000	185
<i>Egész összeg</i>	562	507	325971	25936

Ha a népiskolai tanulók számához 25936. hozzá számítjuk a főiskolákban és gymnasiumokban tanulók számát, u. m.

Nagy-enyedi főtanodában	965.
Kolozsvári	644.
M.-vásárhelyi	710.
Sz.-udvarhelyi	483.
Szászvárosi algymnasiumban	261.
Zilabi	321.
S.-sz.-györgyi	325.
teszen a tanulók összes száma:	29645.

